

FORSLAG TIL

Varde Kommunes

Vandhandleplan for 1. planperiode

(frem til udgangen af 2015)

Indholdsfortegnelse

1. Planens indhold.....	3
2. Resumé af de statslige vandplaner	4
3. Forord.....	5
4. Baggrund.....	8
5. Handleplanens indsatser fastlægges med udgangspunkt i statens indsatsprogram.....	11
6. Kommunens prioriteringskriterier for indsatser.....	14
7. Indsatser	18
8. Forholdet til anden relevant planlægning	30

1. Planens indhold

Dette dokument indeholder en beskrivelse af Varde Kommunes planer for realiseringen af den statslige vandplans indsatsprogram.

Den kommunale vandhandleplan fastsætter, hvordan kommunalbestyrelsen vil realisere Statens vandplaner og indsatsprogrammet, herunder en tidsplan og en prioritering for igangsætning af vandplanens foranstaltninger.

Kommunen er forpligtiget til at udarbejde en vandhandleplan på baggrund af de indsatser, der er fastsat i de statslige vandplaner og indsatsprogrammer, og som skal gennemføres inden for kommunens geografiske område.

Varde Kommune er omfattet af vandplan for Ringkøbing Fjord (hovedvandopland 1.8) og vandplan for Vadehavet (hovedvandopland 1.10), hvor oplandet til Vadehavet udgør langt den største del af kommunens areal.

Det overordnede formål med udarbejdelse af handleplanen er at sikre opfyldelse af de fastsatte mål for vandforekomsterne: grundvand, vandløb, søer og marine områder.

Udarbejdelse af handleplanen indebærer samarbejde med nabokommuner om indsatser, prioritering og tidsplan, da nogle indsatser omfatter tiltag overfor vandløb, der løber på grænsen mellem kommuner eller har sit forløb gennem flere kommuner.

Grundlaget for denne kommunale vandhandleplan er Statens vandplaner for Ringkøbing Fjord og Vadehavet. Vandplanerne er vedtaget og offentliggjort den 23. oktober 2014.

Den første vandhandleplan gælder frem til og med 2015. Herefter kommer der en ny handleplan med en gyldighed på 6 år.

Det lovmæssige grundlag for udarbejdelsen af vandhandleplanen er:

- Lovbekendtgørelse nr. 932 af 24/9 2009. Lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven)
- Bekendtgørelse nr. 1219 af 15/12 2011. Bek. om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner.

2. Resumé af de statslige vandplaner

Hovedvandopland nr. 1.8 Ringkøbing Fjord og nr. 1.10 Vadehavet

Staten har udarbejdet meget konkrete indsatsprogrammer for de enkelte vandområder, hvor Varde Kommune er omfattet af vandopland nr. 1.8 Ringkøbing Fjord og vandopland nr. 1.10 Vadehavet. Vandplanerne indeholder retningslinjer, der har bindende virkning overfor myndighedernes fysiske planlægning og administration herunder i relation til konkrete sager.

Statens vandplaner indeholder en redegørelse for de enkelte vandområder, og de tekniske baggrundsnotater beskriver krævede handlinger.

Varde kommunes indsats i 1. planperiode (2012-2015) fordeler sig som følger:

Indsatskrav	Omfang
Genåbning af rørlagte vandløb	2,31 km
Restaurering af vandløb	0,5 km
Fjernelse af spærringer i vandløb	52 stk.
Renseanlæg - forbedret spildevandsrensning	1 stk.
Det åbne land - forbedret spildevandsrensning	4 ejendomme
Regnbetingede udløb – forbedringer	5 stk.
Dambrug - forbedret rensning	7

Tabel 1: Omfanget af indsatskrav i Varde Kommune

Grundlaget for vandplanerne og vandhandleplaner fremgår af indledningen i statens vandplaner og er gengivet nedenfor med enkelte redaktionelle ændringer.

”Vandplanerne er udarbejdet efter bestemmelserne i miljømålsloven, som lovmæssigt implementerer EU’s vandrammedirektiv (direktiv nr. 2000/60/EF af 23.oktober 2000) i Danmark. Vandplanen skal ifølge lovgivningen sikre, at vandløb, søer, kystvande og grundvandsforekomster i udgangspunktet opfylder miljømålet ”god tilstand” inden udgangen af 2015. Endvidere skal det sikres, at eventuelle forringelser af tilstanden for vandområderne forebygges.

I vandplanen er der fastlagt nedre grænser for størrelsen af vandområder, som er omfattet af den konkrete planlægning. For øvrige vandområder indeholder vandplanen generelle retningslinjer for myndighedernes administration af sektorlovgivningen.

For Natura 2000-områderne i hovedvandoplandet foreligger Natura 2000-planer, som foreskriver nødvendig indsats for at sikre naturens tilstand i områderne. Denne indsats vil i mange tilfælde have samme karakter, som den indsats, der er nødvendig for at opnå god økologisk tilstand i vandområderne. I konsekvens heraf er det i vandplanen søgt at udnytte denne synergi med henblik på at minimere planernes omkostninger. Effekten af de generelle virkemidler vil medvirke til, at der sker en forbedring med hensyn til næringsstofbelastning i forhold til naturtilstanden.

Regeringen vil arbejde aktivt for, at effekten af klimaforandringerne indarbejdes i vandplanlægningen. For investeringer med lang levetid, som fx kloakker, bør der derfor allerede nu indregnes klimaeffekter. For fastlæggelse af miljømål, ændret afstrømning og udvaskning vurderes der dog ikke at være

tilstrækkeligt fagligt grundlag for, at det kan indgå i de første vandplaner. Dette forventes at blive vurderet i næste planperiode. En del af de indsatser, der er defineret i denne plan, vil dog medvirke til at kunne imødegå konsekvenserne af ændret nedbør, fx vil vådområder langs vandløb virke som bufferzoner for øget nedbør; tilsvarende gælder for regnvandsbassiner på regnbetingede udledninger.

Myndighederne bør give de indsatser i vandplanerne, som understøtter synergieffekt i forhold til klimatilpasning, en høj prioritet.

Vandplanerne er grundlæggende udarbejdet på baggrund af data frem til og med 2009, og i visse tilfælde er også data fra 2010 inddraget. Endvidere er oplysninger modtaget i forbindelse med den tekniske forhøring i maj 2013 samt den offentlige høring i 2013 og den efterfølgende supplerende offentlige høring i 2014 inddraget. Efter en konkret vurdering er der i enkelte tilfælde desuden taget højde for nyere data. Derudover er vandplanens indsatsprogram til dels baseret på basisanalysen for vandområdeplanerne for anden planperiode (2015-2021) for at sikre videst mulig overensstemmelse mellem planperioderne.

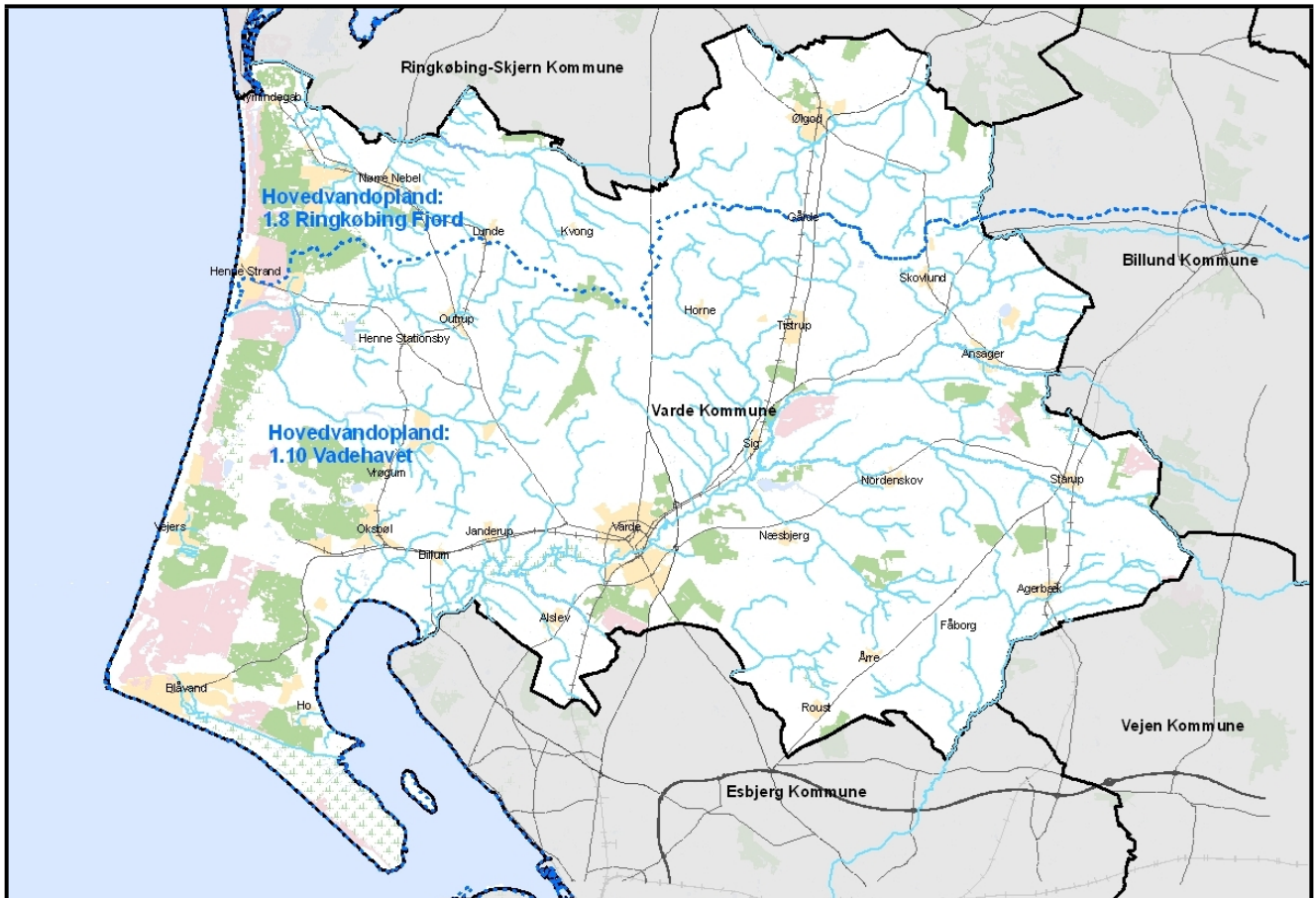
Vandplanerne, som Varde Kommune er omfattet af, kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside (www.naturstyrelsen.dk).

3. Forord

I denne handleplan redegøres der nærmere for, hvordan vandplanerne for vandopland 1.8 Ringkøbing Fjord og vandopland 1.10 Vadehavet og deres indsatsprogrammer vil blive realiseret indenfor Varde Kommunes geografiske område på land og for den kystnære del af vanddistriktet.

Varde Kommune skal, i lighed med landets øvrige 97 kommuner, udfærdige en handleplan på baggrund af statens vandplaner. Danmark er inddelt i 23 vandoplande, og staten har udarbejdet en vandplan for hver af dem. Vandplanerne er en helt ny plantype med en seksårig planperiode (2009-2015, 2015-2021 og 2021-2027). De statslige vandplaner erstatter regionplanernes retningslinjer på vandområdet. Denne første kommunale vandhandleplan vil være gældende frem til næste planperiode, der efter miljømålsloven skal indledes senest den 22. december 2015.

Kort 1: Afgrænsningen af hovedvandsoplande og nabokommunerne.

Vandoplandene går på tværs af kommunegrænser, og Varde Kommune har derfor indgået et samarbejde på tværs af kommunegrænsen med Billund, Esbjerg, Ringkøbing-Skjern og Vejen Kommuner.

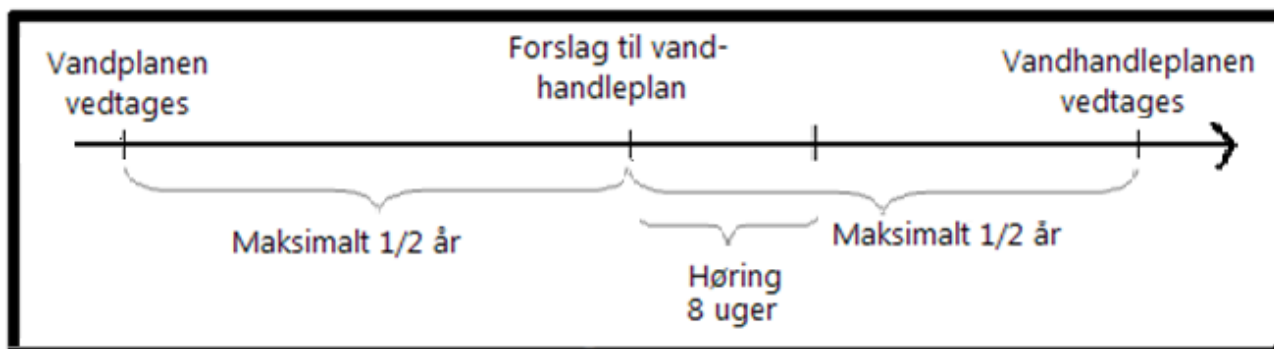
Handleplanen er udarbejdet med hjemmel i bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner ([Bekendtgørelse nr. 1219 af 15. december 2011](#)), som er udarbejdet i medfør af § 31a stk. 3 i miljømålsloven.

Ifølge bekendtgørelse nr. 1219 om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner, skal handleplanen indeholde:

1. Oplysning om kommunens indsats i vandplanperioden, herunder realiseringsrækkefølge og -tidspunkt samt prioritering af den forventede indsats (Bekendtgørelsens §§ 4 og 5)
2. Redegørelse for forholdet til anden relevant planlægning (Bekendtgørelsens § 3)
3. Kortbilag med de foranstaltninger kommunalbestyrelsen igangsætter (Bekendtgørelsens § 4. stk. 2)

Vandhandleplanen må ikke stride imod vandplanerne.

Forslaget til den kommunale vandhandleplan skal senest 6 måneder efter vandplanernes offentliggørelse sendes i offentlig høring med en høringsperiode på mindst 8 uger. Kommunen tager derefter stilling til de indkomne høringsvar og vurderer, om handleplanen skal ændres, inden den vedtages senest et år efter vandplanernes vedtagelse.

Figur 1: Tidslinje fra de statslige vandplanernes vedtagelse til den kommunale vandhandleplans vedtagelse.

For samtlige statslige vandplaner er der foretaget en strategisk miljøvurdering. Efter loven om miljøvurdering af planer og programmer § 3, stk. 2, gælder, at hvis planer og programmer alene indeholder mindre ændringer, skal der kun gennemføres en miljøvurdering, hvis planen på grundlag af kriterierne i lovens bilag 2 må antages at kunne få en væsentlig påvirkning på miljøet. Hvis handleplanen alene gengiver den statslige vandplans foranstaltninger, er der ikke tale om en ny plan. Er der imidlertid tale om ændringer eller præciseringer i handleplanen i forhold til den statslige vandplan, er planen omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer. Den giver kommunen mulighed for at træffe afgørelse om undtagelser - jf. lovens § 3, stk. 2, og kan finde anvendelse, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Handleplanen skal ikke miljøvurderes i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (LBK nr. 936, 2009).

Offentlighedsfase og aktiviteter

Kommunerne er i sin administration af lovgivningen bundet af de statslige vandplaner. Det følger af miljømålslovens § 3, stk. 2. Kommunens råderum er begrænset i forhold til udarbejdelsen af handleplanen, og kommunalbestyrelsen lægger derfor vægt på, at inddragelsen af kommunens borgere, i drøftelsen af alle betydende spørgsmål, sker med dette for øje. F.eks. er prioriteringen af indsatsen og tidsplanen til debat, men vandplanen fastslår, at indsatsen skal gennemføres. Varde Kommune vil lægge stor vægt på den lokale dialog og inddragelse af lodsejere m.fl., som efter miljølovgivningen skal gennemføres i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af de konkrete initiativer for at følge op på den kommunale handleplan.

Forslag til Varde Kommunes vandhandleplan er vedtaget af Varde Kommunes Byråd. Byrådets udkast til vandhandleplan af XX. april 2015 har været fremlagt til offentlig høring i 8 uger frem til den XX. august 2015.

Der er i høringsperioden indkommet YY høringsvar, som er behandlet og indarbejdet i planen i det omfang det er vurderet relevant.

Varde Kommunes vandhandleplan af X. oktober 2015 er vedtaget af Varde Kommunes Byråd den X. november 2015.

Bemærkninger og indsigelser kan inden den X. december 2015 fremsendes via e-mail til vardekommune@varde.dk eller papirpost til Varde Kommune, Teknik og Miljø, Bytoften 2, 6800 Varde.

4. Baggrund

Den 22. december 2000 trådte EU's vandrammedirektiv i kraft, og direktivet har som sit overordnede mål, at alt vand skal have god tilstand i 2015. Derfor skal alle EU-landene gennemføre en målrettet vandplanlægning (vandplaner) for grundvand, vandløb, søer og den kystnære del af havet. Tanken bag vandrammedirektivet er, at alt vand skal forvaltes med en sammenhængende indsats.

Implementeringen af vandrammedirektivet i dansk lov er sket i december 2003 med miljømålsloven. Før den kommunale reform i 2007 var mål for vandforekomster fastlagt som retningslinjer i de daværende amters regionplaner (regionplanens vandressourceplanlægning og recipientkvalitetsplanlægning). I forbindelse med kommunalreformen fik disse målsætninger, jf. planlovens § 3 stk. 1, retsvirkning som et landsplandirektiv, der var gældende indtil den 22. december 2011, hvor der blev vedtaget nye miljømål med vandplanerne efter miljømålsloven.

Til forskel fra regionplanernes retningslinjer indeholder vandplanerne bindende tidsfrister for gennemførelse af vandplanens indsatsprogram.

Miljømålsloven afstikker bindende rammer for myndighedsudøvelsen af øvrig lovgivning, jf. MML § 3 stk. 2: *"Statslige myndigheder, regionsråd og kommunalbestyrelser er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af vandplanen og den kommunale handleplan og skal herunder sikre gennemførelsen af indsatsprogrammet og den kommunale handleplan"*.

For at formålet med vandrammedirektivet opnås, skal staten udarbejde vandplaner for alle vandområder i Danmark.

Fra vandplanernes vedtagelse fungerer de som det overordnede administrative grundlag for dansk vandforvaltning.

Alle vandplaner er bygget op over samme disposition og fastsætter konkrete mål for de enkelte forekomster af overfladevand samt grundvand, og der stilles krav til indsatsen. De 23 statslige vandplaner og deres tilhørende indsatsprogrammer beskriver de indsatser, der skal gennemføres for at nå de fastsatte miljømål i vandplanerne.

Forud for vandplanerne udarbejdede amterne basisanalyser for kvaliteten af vandområderne og vandressourcerne samt påvirkninger som resultat af menneskelige aktiviteter. Basisanalysen blev i Danmark delt i to, hvoraf den første del er rapporteret til EU-kommissionen i 2005, mens den anden del

blev rapporteret juli 2006. Naturstyrelsen har vurderet, hvilket miljømål det enkelte vandområde skal have og har opsat et indsatsprogram for at opnå målet, hvis ikke det allerede er opfyldt.

Vandplanerne skal følges op af kommunale handleplaner, og disse skal beskrive, hvordan kommunen vil gennemføre den indsats, som fremgår af de statslige vandplaner.

Efter miljømålslovens kapitel 11 skal kommunerne udarbejde vandhandleplaner, hvori der nærmere redegøres for, hvorledes den statslige vandplan og dens indsatsprogram vil blive realiseret inden for kommunernes geografiske områder – hvordan og målsætningerne i vandplanen derved opfyldes.

Det overordnede mål med den nye vandplanlægning i Danmark er, at alt vand - grundvand, vandløb, søer og den kystnære del af havet - skal have mindst ”god tilstand” eller ”godt potentiale” i år 2015.

Afvigelser i forhold til uforstyrret tilstand	Økologisk kvalitetsklasse	
	Naturlige vandområder	Kunstige eller stærkt modificerede vandområder
Ingen eller kun ubetydelig afvigelse	Høj økologisk tilstand	Højt økologisk potentiale
Svag afvigelse	God økologisk tilstand	Godt økologisk potentiale
Mindre afvigelse	Moderat økologisk tilstand	Moderat økologisk potentiale
Større afvigelse	Ringe økologisk tilstand	Ringe økologisk potentiale
Alvorlig afvigelse	Dårlig økologisk tilstand	Dårligt økologisk potentiale

Tabel 2: Målsætningsdiagram på baggrund af et økologisk kvalitetsindeks (Ecological Quality Ratio, EQR)

Den afvigelse, der skal være for vandområdet i forhold til en uforstyrret tilstand skal jf. figur 2 højst være en *svag afvigelse*.

Kommunernes indsatser skal som minimum bringe vandløb til at opnå god økologisk tilstand eller godt økologisk potentiale, svarende til nedenstående faunaklasser (Dansk Vandløbs-faunaindeks) jf. figur 3.

Vandløb	Miljømål Økologisk Tilstand	Mål for faunaklasse
Normale	Høj tilstand	7
	God tilstand	6
		5
'Blødbund'	God tilstand	4
Stærkt modificerede	Godt potentiale	5
Kunstige	Godt potentiale	6
		5
		4

Tabel 3: Inddeling i økologiske kvalitetsklasser på baggrund af DVFI

Søernes indhold af klorofyl a (mål for algemængde i søvand) skal være på et niveau, der sikrer målopfyldelse for den pågældende søtype.

For kystvandene skal ålegræssets dybdeudbredelse opfylde det mål, der er sat for det pågældende vandområde.

En god tilstand i forhold til grundvand sikres ved, at grundvandet overholder miljømål for grundvand, som fastsat i vandrammedirektivet og udbygget i grundvandsdirektivet, jf. bekendtgørelse om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand.

Med hensyn til grundvandets kvantitative tilstand betyder dette bl.a., at menneskeskabte ændringer i grundvandsstanden kan medføre, at tilknyttede vand- og naturområder ikke kan opnå god tilstand."

Vandplanerne indeholder retningslinjer til brug for vurderingen af grundvandsforekomsternes tilstand, f.eks. mht. indikatorer for bæredygtig vandvindvinding.

Som udgangspunkt bør indvindingen ikke medføre en reduktion på over 5 % af vandløbenes vandføring og 10-25 % af det oprindelige medianminimum, hvor miljømålene for vandløbet er hhv. høj økologisk tilstand og god økologisk tilstand. Den nærmere fastsættelse af den tilladelige reduktion indenfor sidstnævnte interval vurderes i forhold til vandløbstypen og vandløbets sårbarhed i øvrigt.

I områder der er påvirket af almene vandforsyninger, kan der for vandløb, hvor miljømålene er enten høj eller god økologisk tilstand, fastsættes kravværdier for medianminimumsvandføringen, der accepterer en større %-reduktion end ovenfor angivet, hvis det ud fra et konkret kendskab til de hydromorfologiske og fysisk-kemiske forhold vurderes, at miljømålene kan opnås.

Tilsvarende indeholder vandplanerne mål og kriterier for vurdering af grundvandets kemiske, dvs. forureningsmæssige, tilstand.

Ud fra de opstillede mål, er der i vandplanerne bestemt et indsatskrav og angivet statens virkemiddel efter virkemiddelkataloget¹. Virkemiddelkataloget består af statsligt anbefalede virkemidler, hvor der er udarbejdet cost-benefit-analyser for hvert enkelt virkemiddel. For hvert enkelt virkemiddel gennemgår kataloget en beskrivelse af virkemidlet, forudsætninger, effekt, økonomi samt gennemførelse.

Kommunernes muligheder for at bruge andre virkemidler end dem, der er anbefalet i virkemiddelkataloget, varierer fra indsatsområde til indsatsområde. Vådområder kan ikke erstattes af andre virkemidler, og også på vandløbsområdet ligger virkemidlerne i de fleste tilfælde fast. Kun i relation til spærringer kan kommunen selv vælge, hvordan man vil løse det konkrete problem med manglende passage i vandløbet. For så vidt angår spildevandsindsatsen, indsatsen overfor drikkevandsindvinding og sørestauration har kommunerne en vis frihed ved valg af løsninger. Kommunen skal dog dokumentere, at det alternative virkemiddel har samme miljøeffektivitet som de virkemidler, de skal erstatte.

Varde Kommune anvender udelukkende de i virkemiddelkataloget anførte virkemidler.

Kommunernes forslag til vandhandleplaner skal være udarbejdet senest 6 måneder efter, at vandplanerne er offentliggjort og senest 1 år efter, skal de vedtages. Vandhandleplanerne ligger over kommuneplanen i det danske plan- og reguleringshierarki.

Vand- og naturplanerne har en planperiode på 6 år, mens kommuneplanen har en 4-årig planperiode. Første vandplanperiode udløber 22. december 2015.

---

¹ Virkemiddelkatalog. Til brug for vandplanindsatsprogrammer. Version 03 januar 2010. By- og Landskabsstyrelsen - Miljøministeriet.

5. Handleplanens indsatser fastlægges med udgangspunkt i statens indsatsprogram

Handleplanens indsatser fastsættes med udgangspunkt i vandplanernes indsatsprogram for hovedvandopland 1.8 Ringkøbing Fjord og 1.10 Vadehavet.

Statens indsatsprogram er bindende overfor kommunerne og skal effektueres i 1. planperiode.

Indsatsprogrammet er et resumé af de tiltag, der skal til for at leve op til målene i et vandområde og en opskrift på, hvordan det kan ske.

For Varde Kommune er vandplanernes indsatsprogram angivet i tabel 1. Virkemidlerne til opfyldelse af indsatsprogrammet kan opdeles i generelle virkemidler og målrettede virkemidler. De generelle virkemidler gennemføres bredt, mens de målrettede virkemidler gennemføres på udvalgte lokaliteter og i udvalgte oplande.

Indsatsprogrammet er nærmere uddybet i kap. 6 og 8.

Indsatsprogrammets foranstaltninger kan ses på:

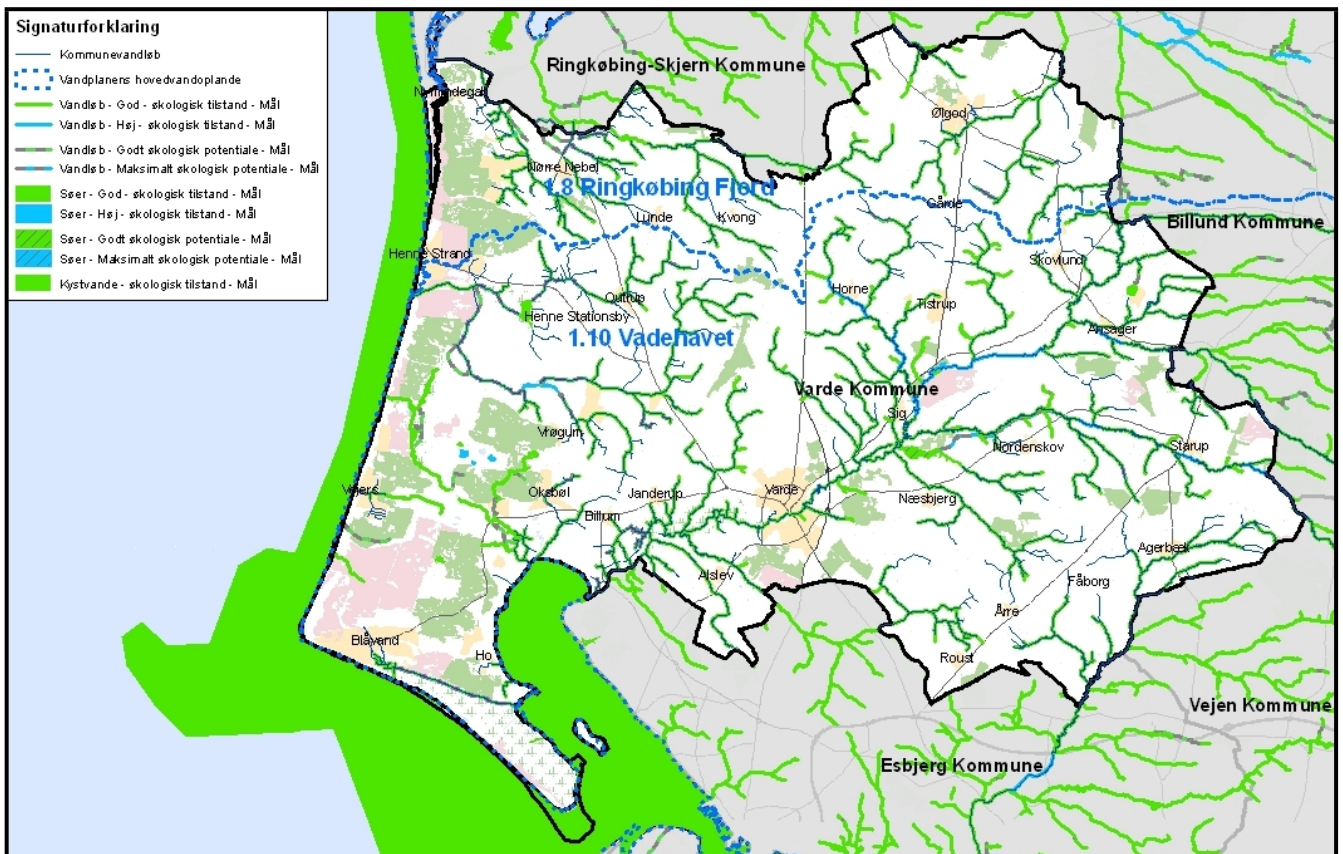
<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

Målsætninger og tilstand

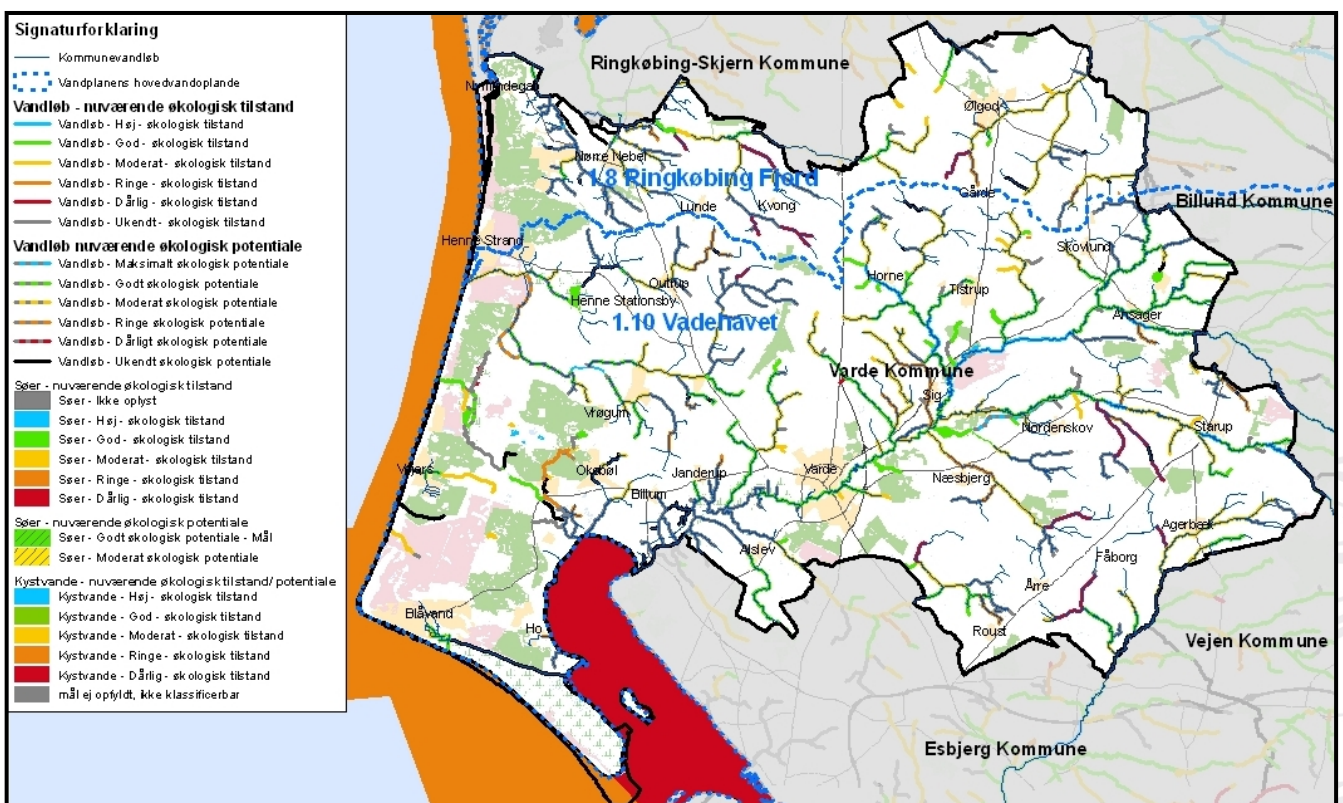
Vandplanerne beskriver målsætningen for de forskellige vandområder. Målsætningerne for vandløb, søer og kystområder i Varde Kommune er kort gennemgået nedenfor. Vandområder, der ikke specifikt er målsat i vandplanen, administreres efter miljøløvgivningen i øvrigt og efter vandplanens generelle retningslinjer.

Målsætningerne og den aktuelle tilstand er vist på henholdsvis kort 2 og 3. Disse oplysninger kan også ses på <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>.

Kort 2: Oversigtskort over Varde Kommune med angivelse af vandplanernes miljømål.

Kort 3: Oversigtskort over Varde Kommune med angivelse af vandområdernes tilstand iflg. Vandplanerne.

Vandløb

I Varde Kommune er ca. 753 km vandløb målsat i vandplanerne.

De målsatte vandløbs tilstand i øjeblikket fremgår af tabel 4. Af tabellen fremgår tillige fordelingen af længden af vandløb i de forskellige målsætningsklasser. En del af vandløbene har et strengere miljømål end god økologisk tilstand. Det skyldes, at vandløbene allerede er i høj økologisk tilstand, fordi den nuværende tilstand er faunaklasse 7. Det fremgår, at ca. 519 km vandløb ikke opfylder målsætningen i dag, svarende til ca. 69 % af de målsatte vandløb.

Tilstandsklasse	Tilstand 2012 (km vandløb)	Miljømål 2015 (km vandløb)
Høj økologisk tilstand	26,1	26,1
God økologisk tilstand	178,8	633,8
Moderat økologisk tilstand	190,1	-
Ringe økologisk tilstand	27,9	-
Dårlig økologisk tilstand	21,3	-
Ukendt tilstand	215,7	-
Maksimal økologisk potentiale	7,1	7,1
Godt økologisk potential	22,2	86,1
Moderat økologisk potentiale	4,2	-
Ringe Økologisk potentiale	10,7	-
Dårlig økologisk potentiale	1,6	-
Ukendt økologisk potentiale	47,4	-
Sum	753,1	753,1

Tabel 4: Vandplanens tilstandsvurdering af målsatte vandløb. Desuden angives målsætning for forskellige tilstandsklasser.

Søer

I Varde Kommune er 19 søer specifikt målsat i vandplanerne – jf. tabel 5. Søer skal have god økologisk tilstand, mens miljømålet for Karlsgårde Sø kun er godt økologisk potentiale. Karlsgårde sø har dog opnået god økologisk tilstand. 14 af kommunens søer opfylder miljømålet og har mindst god tilstand. Søer, der ikke indgår specifikt i vandplanerne, reguleres gennem sektorlovgivningen – jf. retningslinje 34 i vandplanen.

Tilstandsklasse	Tilstand 2012 – antal søer	Miljømål – antal søer
Høj økologisk tilstand	6	6
God økologisk tilstand	8	12
Moderat økologisk tilstand	3	-
Ringe økologisk tilstand	0	-
Dårlig økologisk tilstand	1	-
Godt økologisk potential	1	1
Moderat økologisk potentiale	-	-
Sum	19	19

Tabel 5: Vandplanens tilstandsvurdering af målsatte søer. Desuden angives målsætning for forskellige tilstandsklasser.

Kystvande

I Varde Kommune er målsætningen, at kystvandene Ho Bugt og Vesterhavet skal have god økologisk tilstand. Ingen af disse kystvande opfylder i øjeblikket målsætningen.

Grundvand

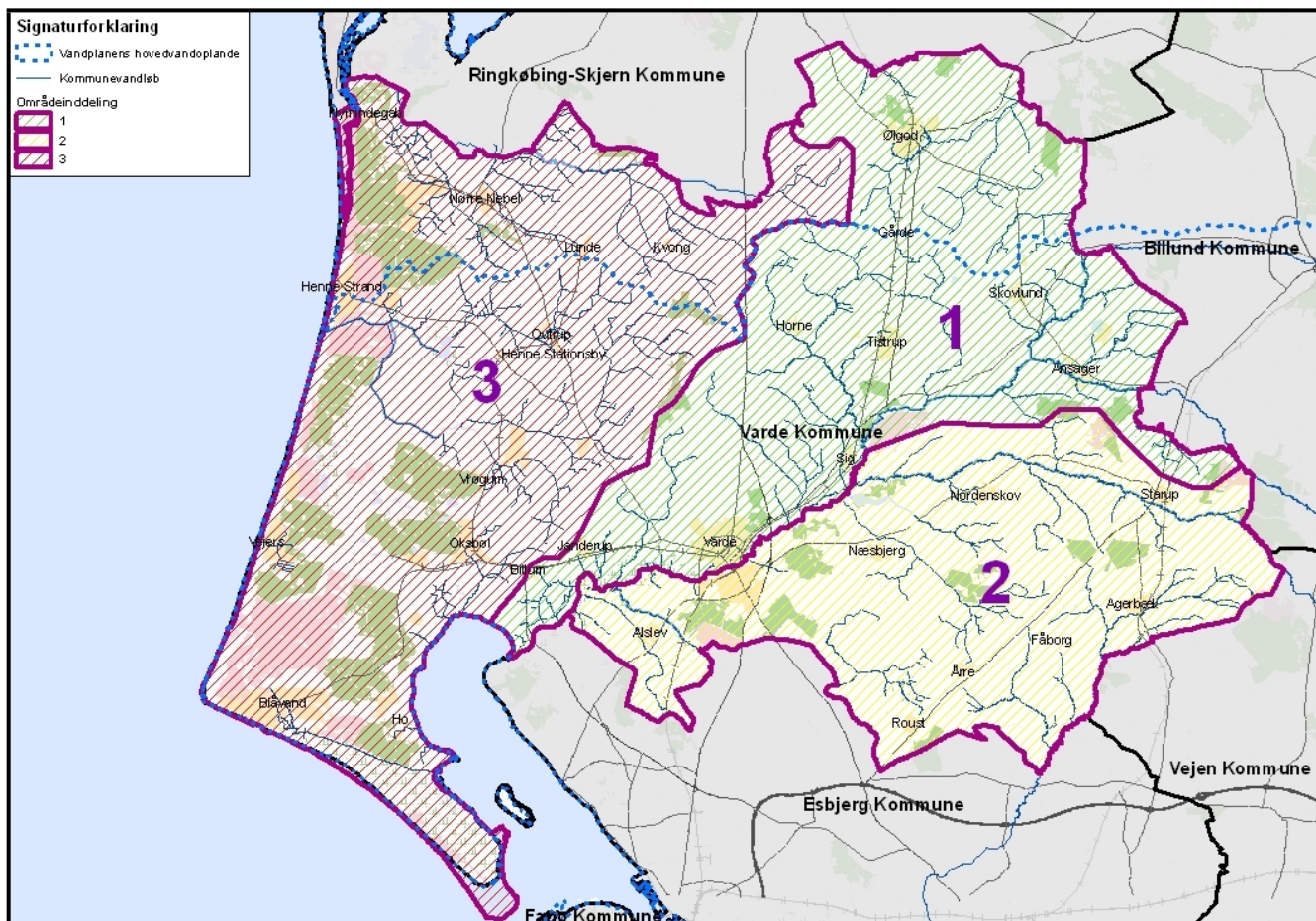
Målsætninger og aktuell tilstand af grundvandsressourcen fremgår af de enkelte vandplaner og kan ses på <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

6. Kommunens prioriteringskriterier for indsatser

I henhold til bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner skal vandhandleplanen indeholde prioriteringskriterier for de foranstaltninger kommunen er ansvarlig for at gennemføre i vandplanens indsatsprogram. Udgangspunktet er, at alle indsatser er påbegyndt i indeværende planperiode til og med 2015.

Varde Kommune er en geografisk meget stor kommune og har derfor inddelt kommunen i 3 indsatsområder. Udgangspunktet er at påbegynde indsatserne i område 1 i 2013, efterfulgt af område 2 i 2014 og område 3 i 2015.

Hvor det er hensigtsmæssigt og muligt, kan der dog påbegyndes indsatser tidligere end ovenfor anført.

Indsatsen gennemføres under forudsætning af, at staten stiller den nødvendige finansiering til rådighed. Såfremt finansieringsmulighederne er utilstrækkelige, bliver indsatsen tilsvarende mindre.

Varde Kommune vil følgelig prioritere vandplanindsatsen i hvert indsatsområde ud fra nedenstående ligestillede kriterier.

Afhængig af hvordan indsatsen skrider frem, forbeholder kommunen sig ret til at ændre i prioriteringsrækkefølgen.

Indtil nu er der gennemført tekniske forundersøgelser for indsatserne i område I og II, og der er søgt realisering af 3 indsatser i område I. I 2015 vil der blive gennemført tekniske forundersøgelser for indsatserne i område III.

Prioriteringskriterier

a) Fremkommelighed

Vandplanens forskellige indsatser vil i varierende omfang berøre lodsejere i indsatsområderne. Kommunalbestyrelsen ønsker, at indsatsen gennemføres i en tæt dialog med de berørte lodsejere således, at indsatsprogrammet kan gennemføres som forudsat i vandplanen. Nogle indsatser gennemføres som hidtil via anden planlægning; f.eks. spildevandsindsatsen.

På vandløbsområdet prioriterer kommunalbestyrelsen indsatser i områder, hvor der fra lodsejernes side er parathed til at realisere indsatsen, hvor der er forholdsvis få lodsejere eller, hvor der er offentlige lodsejere.

b) Tæt på opfyldelse af miljømål

Kommunalbestyrelsen ønsker at gennemføre indsatsprogrammet omkostningseffektivt. Indsatsen vil derfor ske først de steder, hvor den nuværende økologiske tilstand er tættest på at opfylde miljømålet.

c) Synergi med Natura 2000 handleplaner

En del af vandplanernes indsatsprogram ligger indenfor Natura 2000 områder. For disse områder er der særskilte Natura 2000 planer. Med henblik på omkostningseffektivitet, prioriterer Kommunalbestyrelsen, at indsatserne i vandplanen og Natura 2000 planen så vidt muligt gennemføres samtidigt. Det gælder f.eks., hvor der er geografisk eller lodsejermæssig sammenfald.

d) Synergi mellem vandplanens indsatser

I nogle områder skal der ske mere end en indsats. Kommunalbestyrelsen prioriterer, at alle indsatser gennemføres i et område samtidigt i det omfang, støtteordningerne muliggør dette.

e) Spærringer i vandløb fjernes i opstrøms retning

For at sikre bedst mulige passageforhold i vandløbene prioriterer Kommunalbestyrelsen, at vandløbsspærringer angivet i vandplanen fjernes i opstrøms retning.

f) Fjernelse af spærringer i vandløb med god økologisk tilstand

Kommunalbestyrelsen prioriterer fjernelse af spærringer i vandløb, der har god eller høj økologisk tilstand eller sammenhæng med vandløb, der opfylder målsætningen. Kommunalbestyrelsen ønsker således først og fremmest at sikre og forbedre passagemulighederne i de vandløb, der i forvejen har god økologisk status.

g) Spildevandsindsats før fysisk indsats i vandløb

Kommunalbestyrelsen prioriterer spildevandsindsatsen i de vandløb, hvor forbedring af de fysiske forhold afventer forbedret spildevandsrensning – jf. vandplanens retningslinje 15.

Realiseringsrækkefølge og tidspunkt for igangsættelse

Prioriteringen har ført til nedenstående tidspunkt for påbegyndelse af indsatserne opstillet i de vandplaner, Varde Kommune er omfattet af. Det bemærkes, at en del af indsatsprogrammet realiseres i henhold til generelle virkemidler, hvilket især gælder i forhold til diffus påvirkning med næringsstoffer og pesticider.

Det følger af vandrammedirektivet, at miljømålene for Danmarks vandområder skal være nået senest den 22. december 2015. For at dette kan nås, er det Miljøministeriets opfattelse, at foranstaltningerne i vandplanernes indsatsprogram skal være påbegyndt tidligst muligt efter, at de kommunale handleplaner foreligger, og senest den 22. december 2015.

Naturstyrelsen betragter en bevillingskrævende indsats som værende iværksat, hvis kommunen har indsendt ansøgning om forundersøgelse inden den 22. december 2015. Spildevandsindsatsen og vådområdeindsatsen følger den tidsplan, som er fastsat i vandplanen og er aftalt i de enkelte vandoplandsstyrergrupper.

Fysisk påvirkning af vandløb

Vandløbenes fysiske tilstand skal i Varde Kommune forbedres ved at fjerne spærringer, rørlagte vandløb skal åbnes og, der skal laves egentlige restaureringer i vandløb. Der er en nærmere beskrivelse i næste kapitel.

7. Indsatser

Implementeringen af vandplanernes indsatsprogram betyder, at der skal ske nye tiltag på et eller flere af indsatsområderne. Det følgende fungerer som en uddybning af kapitel 5 og 6 og indeholder en detaljeret forklaring af indsatserne samt oplysninger om offentlighedens inddragelse efter sektorlovgivningen.

Indeværende kapitel vil indeholde en kort beskrivelse af hvert indsatsområde og der redegøres for, hvilke indsatser kommunen planlægger at igangsætte samt, hvor langt kommunen er nået med de igangværende.

De indsatser, der er beskrevet, er udelukkende de indsatser der fremgår af vandplanerne. Varde kommune har ikke medtaget yderligere indsatser eller virkemidler end angivet i vandplanerne.

De enkelte indsatser kan ses på oversigtskortene 5, 6 og 7, der viser indsatsområdernes geografiske placering.

For hvert indsatsområde redegøres der desuden for, hvilke afgørelser, der skal træffes efter særlovgivningens regler for at kunne implementere vandplanernes indsatsprogram, samt oplysninger om offentlighedens inddragelse heri.

Regeringen har truffet beslutning om, at der skal gennemføres en generel indsats til nedbringelse af udledningerne af kvælstof og fosfor til vandmiljøet. Reduktionen skal opnås ved anvendelse af generelle virkemidler, herunder bl.a. dyrkningsrestriktioner og etablering af vandløbsbræmmer. Der skal herudover ske en reduktion af kvælstof- og fosforudledningerne ved etablering af kvælstof- og fosforvådområder. Disse vådområder skal etableres af kommunerne, der herudover også er ansvarlige for at gennemføre vandløbsindsatsen, spildevandsindsatsen, indsatsen overfor vandindvindinger og sørestaurering.

Med henblik på at opnå omkostningseffektivitet i indsatsen er det i hver enkelt tilfælde vurderet, hvordan der er synergi med øvrige indsatser i vand- og Natura 2000 planerne og i forhold til øvrige projekter.

Overfladevand, vandløb og søer

I vandplanerne for 1.8 Ringkøbing Fjord og 1.10 Vadehavet er der for så vidt angår Varde Kommune fastsat miljømål for ca. 753 km vandløb. Vandløb omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 er udpegede. Beskyttelsen af udpegede § 3-vandløb indebærer, at der ikke *uden dispensation fra Naturbeskyttelsesloven* må foretages ændringer i tilstanden af disse ud over sædvanlig vedligeholdelse.

Samlet set medfører vandplanerne følgende konkrete vandløbsindsatser i Varde Kommune i relation til vandplanens virkemidler:

- Fjernelse af 52 spærringer
- Åbning af rørlagte vandløb på 2,31 km
- Vandløbsrestaurering på 0,5 km (en privat strækning)

I forhold til vandløbsindsatsen benytter indeværende vandhandleplan ikke andre virkemidler end de, der er angivet i vandplanen.

Ovenstående foranstaltninger kan ses på: <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014> og er nærmere beskrevet nedenfor.

Fjernelse af spærringer

Der skal fjernes spærringer i vandløbene på 52 lokaliteter – jf. tabel 6. Indsatsen skal gennemføres i både offentlige og private vandløb. I enkelte tilfælde skal indsatsen ske i vandløb, der danner grænse mellem to kommuner. Kommunerne har aftalt, hvem der er ansvarlig for gennemførelse af indsatsen.

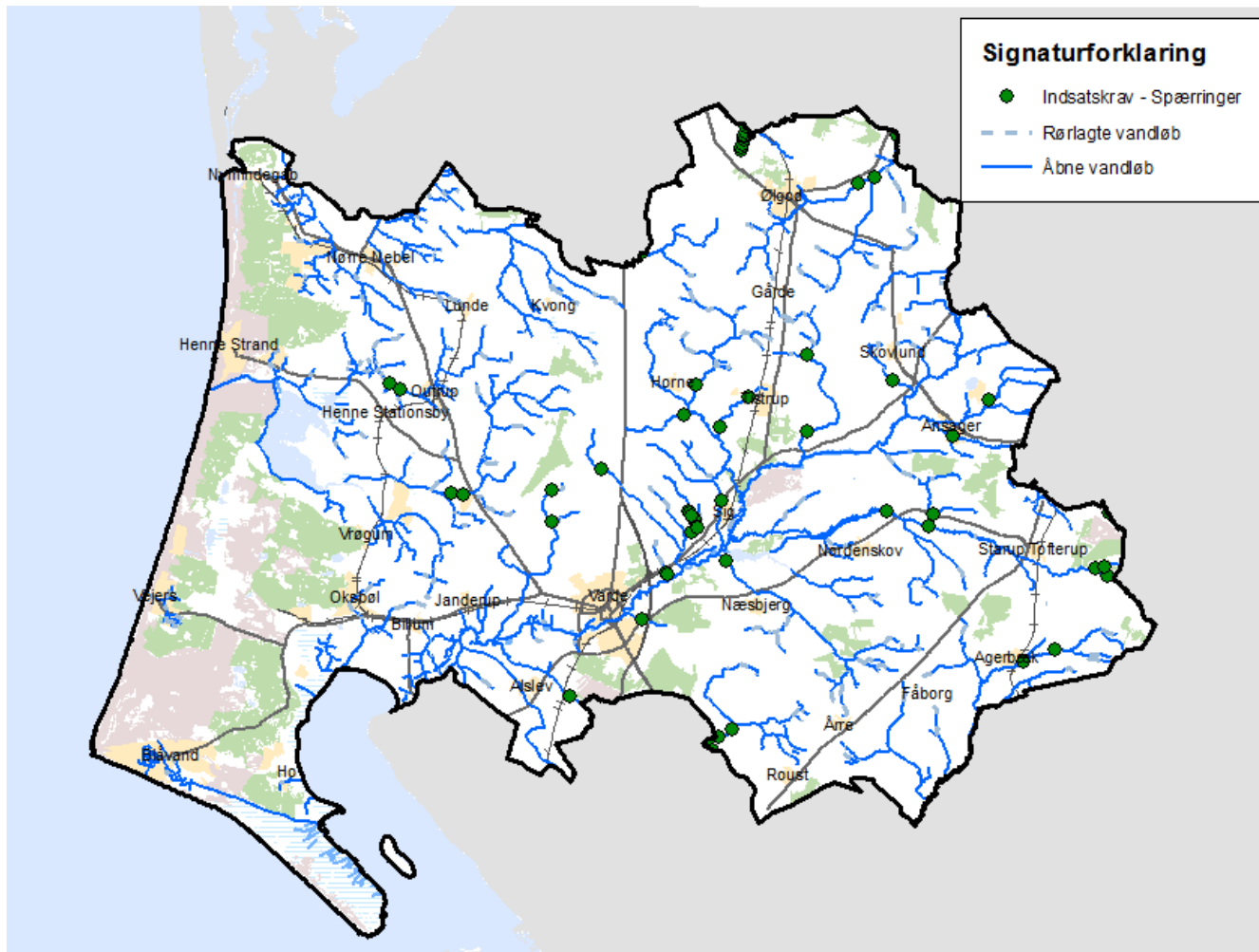
Af ovennævnte 52 spærringer er de 10 opstemninger ved dambrug, som påregnes fjernet i 1. planperiode. Opstemningen ved Sig Fiskeri blev fjernet i 2010, og de 3 opstemninger ved henholdsvis Agerbæk II dambrug, Letbæk Mølle Dambrug og Assenbæk Dambrug er beliggende nedstrøms søer, hvor der fortsat vil være en spærring, selv om opstemningen bliver fjernet. Derfor er disse 3 opstemninger ikke medtaget i 1. planperiode. Til gengæld er der 2 spærringer ved Hesselho Dambrug i henholdsvis Holme Å og vandløbet V6 ved Hesselho nordre dambrug.

Årstal start	Vandløbssystem	Antal spærringer
2013	Ansager Å	2
2013	Gundesbøl Å	3
2013	Skjern Å	8
2013	Varde Å	22
2014	Alslev Å	3
2014	Holme Å	6
2014	Sneum Å	2
2014	Varde Å	1
2015	Henne Mølle Å	4
2015	Lydum Å	1
I alt		52

Tabel 6: Prioriteringsrækkefølge og start tidspunkt for indsatsen ”Spærrings fjernelse”.

På nedenstående kort er angivet, hvor der skal fjernes spærringer for at sikre kontinuitet i vandløbene. Liste med hvilke spærringer, der skal fjernes, fremgår af bilag 1.

Kort 5: Indsatskravet fjernelse af spærringer.

Genåbning af rørlagte strækninger

Der er i Varde Kommune udpeget ca. 11 strækninger på i alt 2,31 km, som skal genåbnes. Der er tale om strækninger, hvor der opstrøms findes åbne, målsatte strækninger.

Årstal start	Vandløbssystem	Vandløb	Længde meter	Indsats
2013	Varde Å	Pøtmose Bæk	324	Rør
2013	Varde Å	Østergårds Bæk	303	Rør
2013	Varde Å	Snorup Bæk	326	Rør
2013	Varde Å	Privat tilløb til Mariebæk	42	Rør
2013	Varde Å	Privat tilløb til Varde (Ellebæk)	857	Rør
2014	Varde Å	Grønrose vest	124	Rør
2015	Varde Å	Privat tilløb til Hornelund/Lervad/ Malle-Bounum Bæk	49	Rør
2015	Henne Mølle Å	Sdr. Sig Bæk	22	Rør
2015	Henne Mølle Å	Fredmose Bæk	138	Rør
2015	Henne Mølle Å	Fladhøj Bæk	65	Rør
Ej muligt	Varde Å	Grønrose vest (Ej muligt)	66	Rør

Table 7: prioritiseringsrækkefølge og start tidspunkt for indsatsen "genåbning af rørlagte strækninger".

På nedenstående kort er angivet en oversigt over de vandløb, der skal genåbnes med henblik på at kunne opfylde miljømålet. Liste med hvilke rørlagte vandløbsstrækninger, der skal åbnes fremgår af bilag 2.

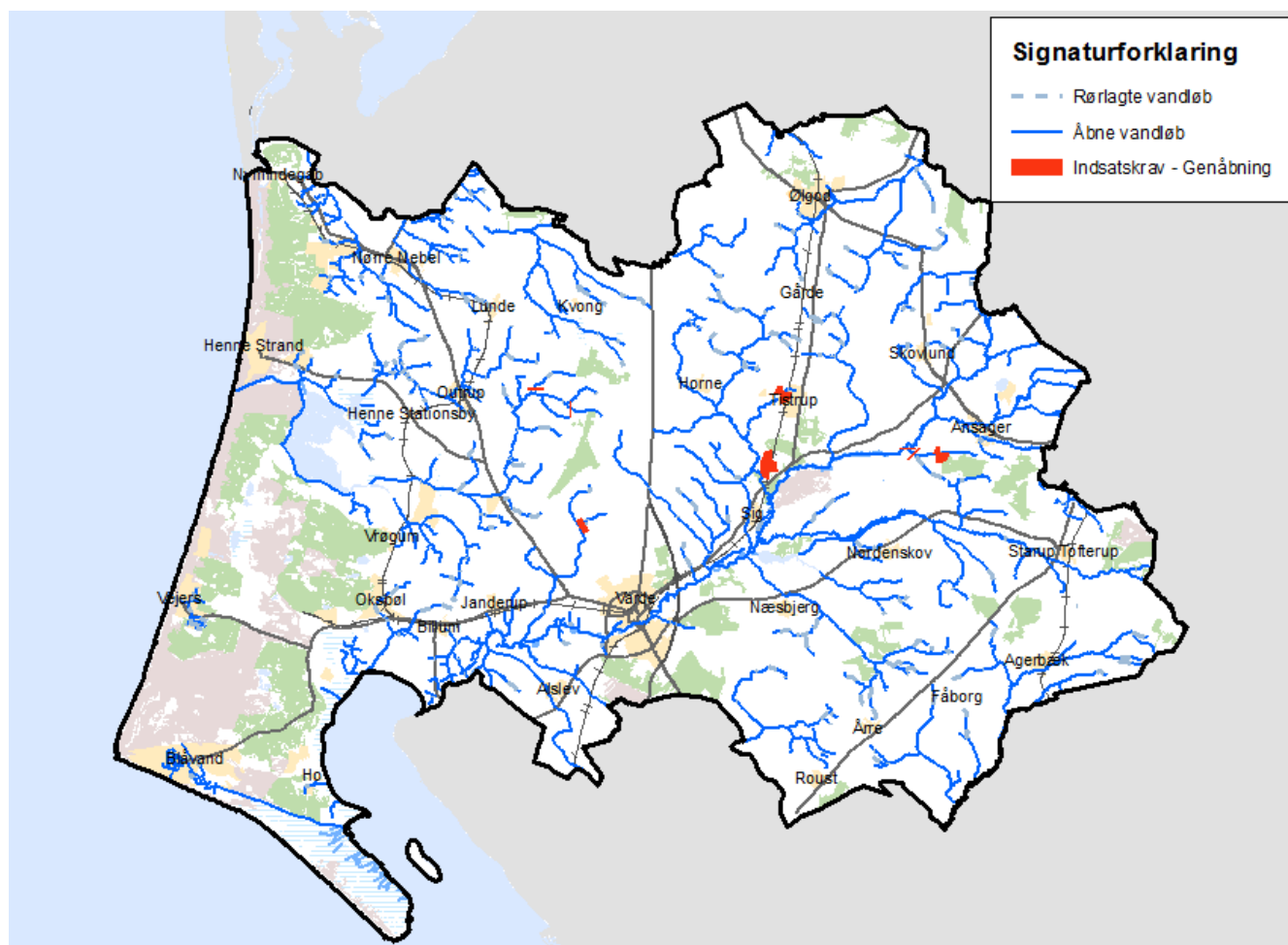

Figure 6: Intervention requirement for opening of pipe-laid watercourses.

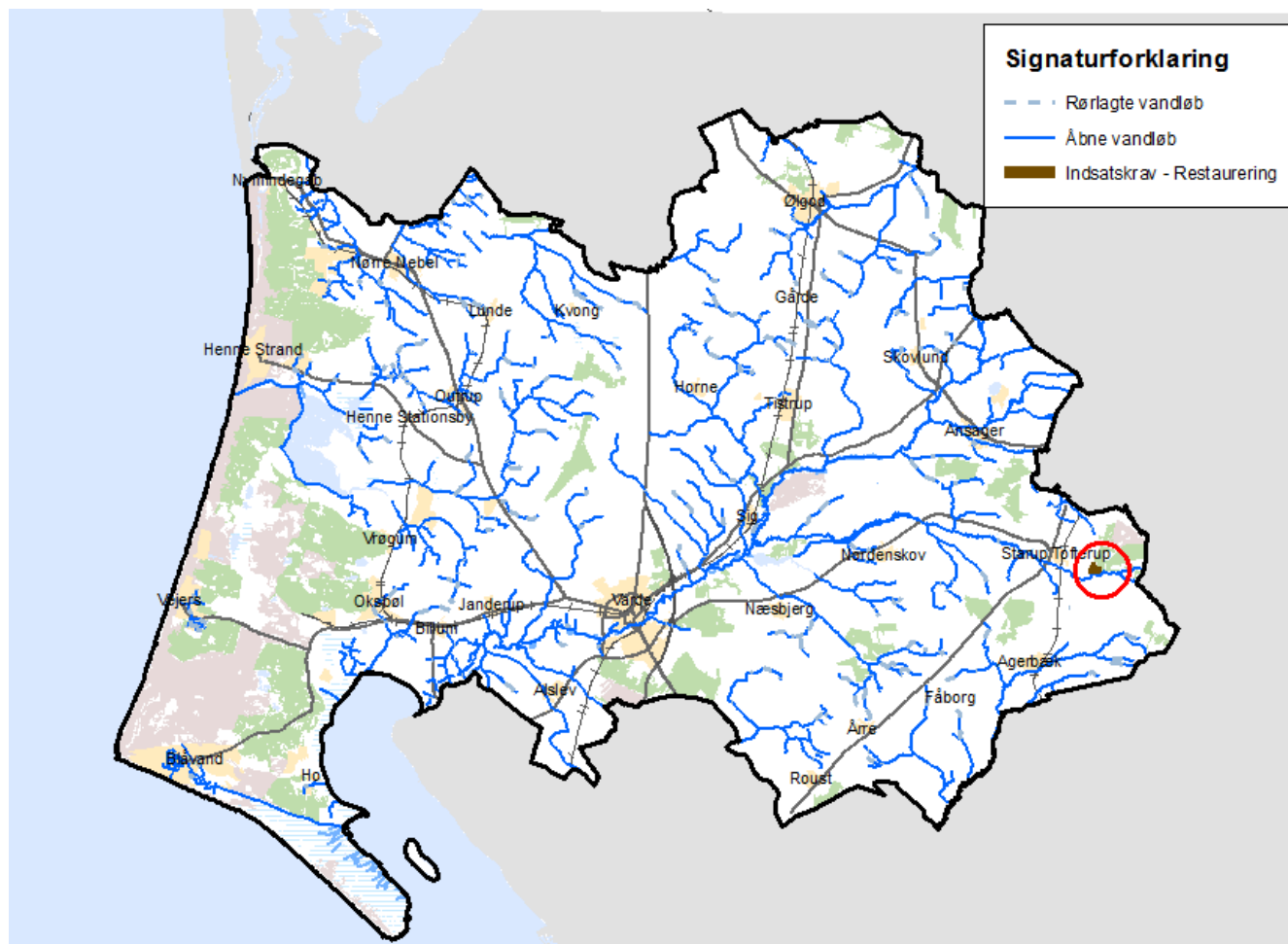
Restaureringer i vandløb

Der er i Varde Kommune kun udpeget én strækning på 0,5 km, som skal restaureres.

Årstal start	Vandløbssystem	Vandløb
2014	Holme Å	Privat vandløb

Table 8: prioriteringsrækkefølge og start tidspunkt for indsatsen "restaurering".

På nedenstående kort ses beliggenheden af det vandløb, der skal restaureres med henblik på at kunne opfylde miljømålet. Restaurering kan f. eks. omfatte udlægning af gydegrus.

Kort 7: Indsatskravet vandløbsrestaureringer.

Vandløbsregulering og -restaurering er projekter, hvor vandløbets forløb ændres. Projektet forudsætter tilladelse efter § 17 i vandløbsloven og efter bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering, og som regel kræver det også en dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Offentlighedens inddragelse er beskrevet i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr. 1436 af 11/12/2007).

Vandrammedirektivet forpligter medlemsstaterne til at forbedre vandforekomsters tilstand, hvor miljømålet ikke er opfyldt. For indsatser, der skal forbedre de fysiske forhold i vandløb, kan det ikke udelukkes, at vandløbenes vandføringsevne forringes. Effekterne heraf vil blive vurderet på baggrund af konkrete konsekvensvurderinger.

Søer (i forhold til naturbeskyttelsesloven)

Der er ikke i de statslige vandplaner udpeget søer i Varde Kommune, som skal forbedres gennem en konkret restaurering, men søernes tilstand vil løbende søges forbedret gennem vandplanens øvrige indsatser, som f. eks. forbedret spildevandsrensning og randzoner. Ligeledes vil kommunens løbende administration af sektorlovgivningen være med til at forbedre søernes tilstand.

Alle søer over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur, og der må ikke ske tilstandsændringer i disse søer uden dispensation fra kommunen. De fleste søer er desuden omfattet af vandløbsloven.

P-ådale og vådområder

Det er i vandplanerne målsat, at der skal etableres op til 612 ha vådområder i forhold til Ringkøbing Fjord. Vådområde arealet er beregnet ud fra en gennemsnitseffekt på 113 kg N/ha. Der er ikke udpeget P-områder i Varde Kommune.

Spildevand

Dette afsnit indeholder håndtering af vandplanernes angivne indsatser for spildevandsrensning i det åbne land, regnbetingede overløb og renseanlæg.

Udpegninger i Vandplanen

Overordnet set skal Varde Kommune foretage følgende indsatser i forbindelse med Vandplan 2010 – 2015:

- Forbedret spildevandsrensning ved 1 renseanlæg.
- Forbedringer ved 5 regnbetingede udledninger.
- Forbedret spildevandsrensning på ca. 4 ejendomme i det åbne land. Kommunen har desuden en rest af ejendomme i det åbne land fra Regionplan 2016, som skal have forbedret spildevandsrensning. Den samlede indsats er i dag ca. 150 ejendomme i det åbne land.

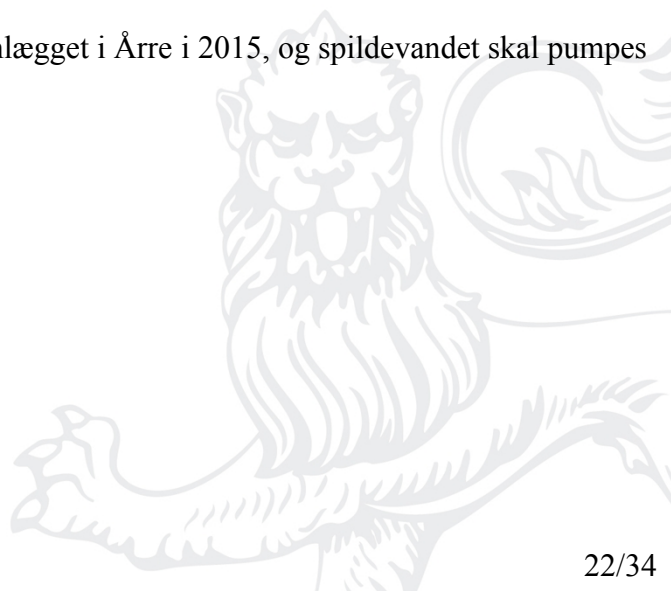
Spildevandsplan

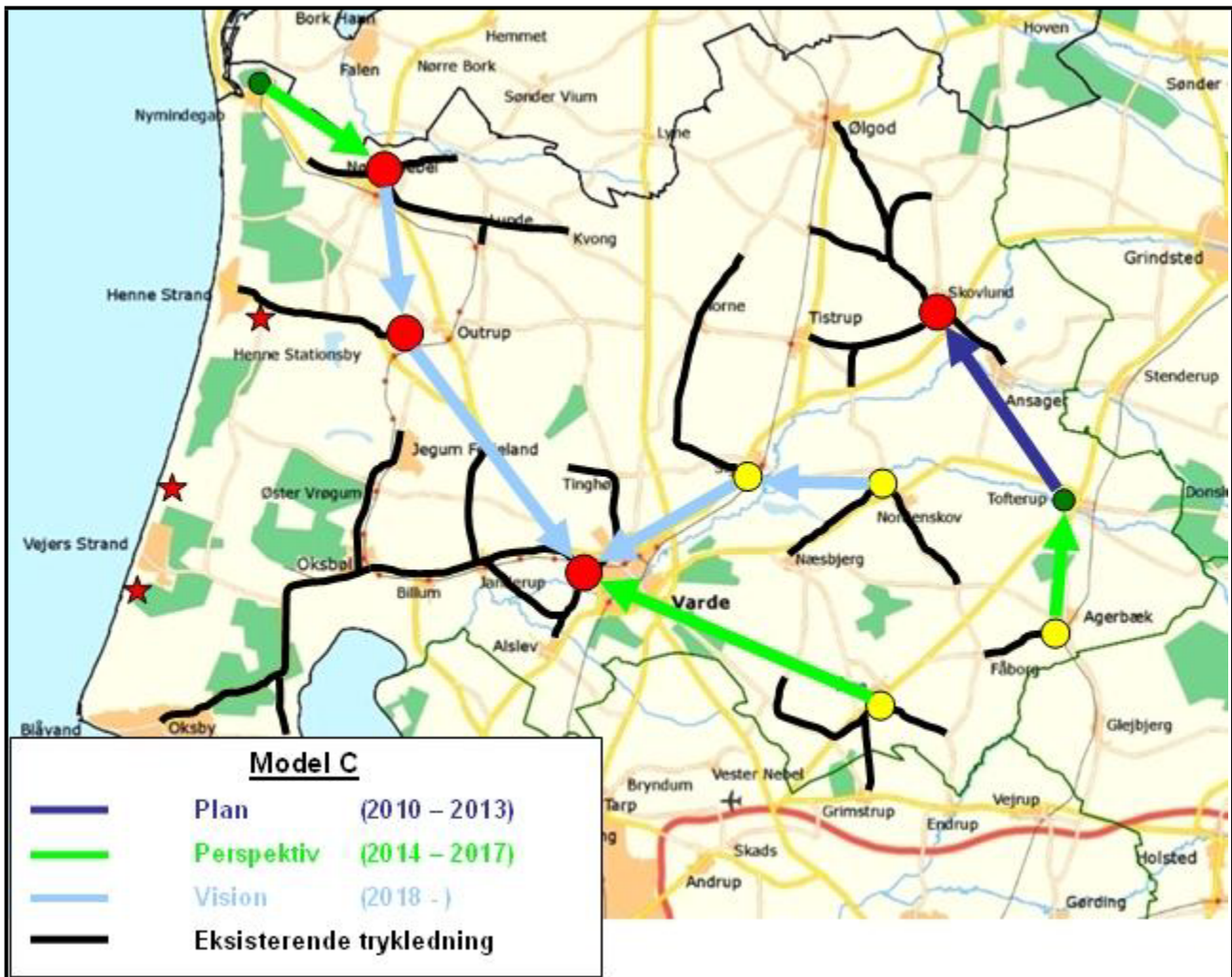
I Varde Kommunes Spildevandsplan 2010 – 2015 er de renseanlæg, regnbetingede overløb og spildevandsrensning i det åbne land, som var udpeget under den tekniske høringsfase, alle medtaget. Det vil sige, at alt hvad der var udpeget i den tekniske forhøring, bliver der gjort en indsats for i forbindelse med gennemførelse af Varde Kommunes Spildevandsplan.

Renseanlæg

I Varde Kommune er Årre renseanlæg udpeget som indsats.

Varde Forsyning A/S planlægger at nedlægge renseanlægget i Årre i 2015, og spildevandet skal pumpes til Varde renseanlæg, se figuren.

Kort 8: Oversigt over de planlagte ændringer i rensesanlægsstrukturen i de kommende 25 år.

Regnbetingede udløb (RBU)

Kommunen har i forbindelse med spildevandsplanen ikke været opmærksom på et bygværk syd for Ølgod, som er udpeget i vandplanen for Ringkøbing Fjord. På den udpegede strækning er der allerede fjernet et bygværk, og yderligere 2 bliver nedlagt i løbet af planperioden. Dermed vurderer Varde Kommune, at en eventuel manglende målopfyldelse i Agersnap Bæk ikke skyldes et overløbsbygværk.

En del af det fælleskloakerede område i Tistrup separatkloakeres i planperioden. Dermed bliver antallet af overløb fra bygværkerne reduceret. Varde Forsyning A/S vil følge udviklingen i overløb.

Varde Kommune vurderer, at en eventuel manglende målopfyldelse i Ovnbøl Bæk ikke skyldes bygværket i Sig. Årsagen vurderes at kunne være fejkoblinger, og Varde Forsyning A/S undersøger derfor Bæktoften for fejkoblinger og installere målere til registrering af overløb.

Varde Forsyning A/S vil i planperioden overvåge overløbsbygværket øst for Hjortkær, så antallet og mængden registreres.

Ved vedtagelse af Tillæg 3 til Varde Kommunes Spildevandsplan 2010 – 2015 vil Agerbæk blive separatkloakeret, og bygværkerne vil dermed blive nedlagt.

Spildevand i det åbne land

Det nedenstående kort 9 viser indsatserne på de enkelte ejendomme samt tidsplan for at gennemføre påbud.

Signaturforklaring

Spildevandsrensning i det åbne land

- Opland med rensekrav (SOP-opland)
- Opland med rensekrav (SO-opland)
- Opland med rensekrav (OP-opland)
- Opland med rensekrav (O-opland)
- Opland uden rensekrav

Afløbsforhold

- Ingen ændringer i afløbsforholdene
- Kan forvente påbud
- Har eksisterende påbud, opfølgning.
- Mangler færdigmelding, opfølgning.

Vandløb

- Vandløb
- Tidsplan for områderne
2012

Kloakoplande

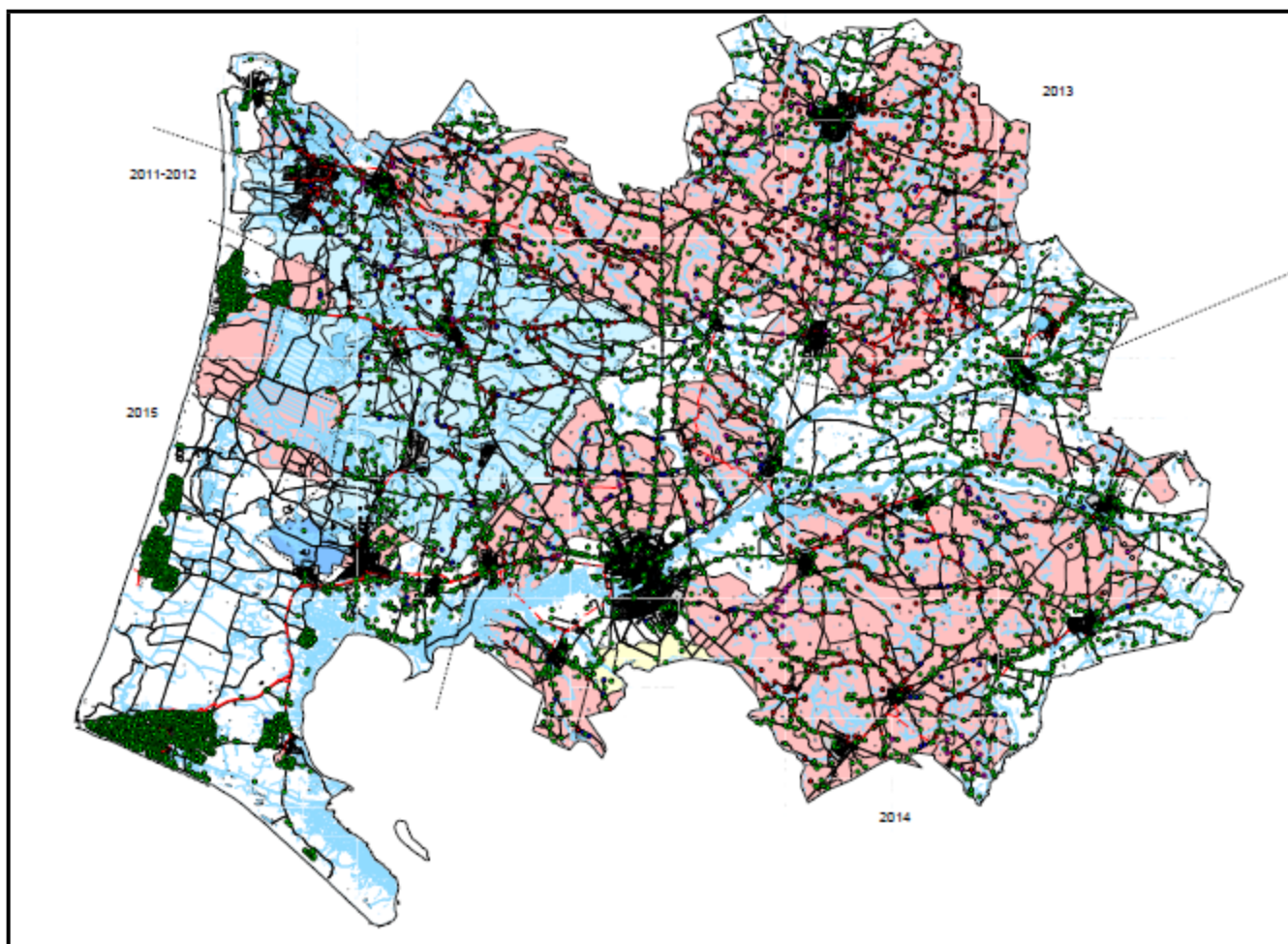
- Kloakopland

Ledningsanlæg

- Fællesledning
- Spildevandsledning
- Regnvandsledning
- Transportledning, status
- Transportledning, plan

Note

Aktuelle afløbsforhold er baseret på BBR-oplysninger for Varde Kommune, samt i mindre omfang besøg/kortlægninger. Ændringer kan forekomme.

Kort 9: Oversigt over de planlagte ændringer i renseanlægsstrukturen i de kommende 25 år.

Dambrug

Pr. 1. februar 2015 er der 10 dambrug i Varde Kommune. Alle 10 dambrug udleder til slutrecipienten Vadehavet. Sig Fiskeri er ombygget til Model-1 dambrug med en foderkvote på 732 tons/år, og resten er traditionelle dambrug. Bortset fra Sig Fiskeri er der tale om små og mellemstore dambrug med foderkvoter fra 2,4 tons/år til 240 tons/år. I Varde Kommune mangler 8 dambrug stadig at få en samlet miljøgodkendelse og 1 miljøgodkendelse ligger hos Miljø- og Naturklagenævnet på 8. år.

Dambrug	Foder-tildeling	½Qmm	Eks. Vandindvin-dingstilladelse	Prioritering, fjernelse af spærring
<i>Ansager Mølle Dambrug</i>	240 t/år	575 l/s	1500 l/s	<i>Produktion ophører i 2016.</i>
Haltruplund Dambrug	180 t/år	600 l/s	1100 l/s	2014
Hesselho Dambrug	144 t/år	V6: 85 l/s Holme Å: 440 l/s	123 l/s 800 l/s	2014
Alslev Mølle Dambrug	123 t/år	250 l/s	1000 l/s	2013
Letbæk Dambrug	66 t/år	V142: 20 l/s Kybæk: 35 l/s	350 l/s	2013
Kærbæk Dambrug	59 t/år	95 l/s	303 l/s	2013
<i>Orten Dambrug</i>				<i>Produktion ophørte i 2014.</i>
<i>Gravlund Dambrug</i>	5 t/år	8 l/s	113 l/s	<i>Produktion ophører i 2016.</i>
<i>Agerbæk I Dambrug</i>				<i>Produktion ophørte i 2014.</i>
<i>Debel Dambrug</i>				<i>Produktion ophørte i 2014.</i>
<i>Agerbæk II Dambrug</i>	5,3 t/år	5 l/s	30 l/s	<i>Produktion ophører i 2015.</i>
Letbæk Mølle Dambrug	2,4 t/år	V140: 20 l/s Kybæk: 30 l/s	15 l/s	
Assenbæk Dambrug	22 t/år	20 l/s	100 l/s	
Sig Fiskeri	732 t/år	2220 l/s	444 l/s	

Table 9: Prioriteringsrækkefølge for dambrugsindsatsen.

Vandplanen for oplandet til Vadehavet fastlægger i 1. planperiode (2010-2015) indsatskrav ved 3 dambrug i Varde Kommune: Gravlund Dambrug, Agerbæk II dambrug samt Debel Dambrug. Begrundelsen for kravet om indsats er, at der ikke er målopfyldelse i vandløbene nedstrøms dambrugene. Da alle 3 dambrugs produktioner ophører senest 2016, vurderer Varde Kommune, at indsatskravet er opfyldt.

Vandplanen opererer med følgende virkemidler i forhold til dambrug

Miljøgodkendelse af dambrug

Ifølge virkemiddelkataloget skal miljøgodkendelse anvendes som primært virkemiddel i forhold til indsatserne på ferskvandsdambrug. Gennemførelsen af indsatserne i vandplanen skal således ske gennem miljøgodkendelse eller påbud, jf. kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven og tilhørende bekendtgørelser særligt bekendtgørelsen om ferskvandsdambrug. Indsatsen vedrører primært begrænsning af udledning af

organiske og iltforbrugende stoffer. Der kan desuden opnås en begrænsning af udledningen af kvælstof og fosfor.

Miljøministeren har i et brev af 27. januar 2011 til dambrugskommunerne meldt ud, at alle dambrug snarest skal være miljøgodkendt, senest ved udgangen af 2012.

Varde Kommune har i 2012 anmodet dambrug uden en samlet miljøgodkendelse om at fremsende ansøgninger. Forskellige drøftelser og uoverensstemmelser har ført til, at Varde Kommune har afventet en ny dambrugsbekendtgørelse.

For dambrug, der ikke skal nedlægges, vil Varde Kommune få udarbejdet miljøgodkendelser, og kommunen vil igennem miljøgodkendelserne sikre at indsatskravet ved de resterende dambrug bliver indarbejdet. Dambrugene forventes at blive miljøgodkendt i 2015 eller senest i 2016.

I forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse sker inddragelsen af offentligheden i overensstemmelse med de generelle regler i miljøbeskyttelseslovens kapitel 10. Inddragelse af parter sker desuden efter de generelle regler i lov om retssikkerhed.

Spærringer ved dambrug

Der skal fjernes spærringer ved 10 dambrug i 1. planperiode. Opstemningen ved Sig Fiskeri blev fjernet i 2010, og de 3 opstemninger ved henholdsvis Agerbæk II dambrug, Letbæk Mølle Dambrug og Assenbæk Dambrug er beliggende nedstrøms søer, hvor der fortsat vil være en spærring selvom opstemningen blev fjernet, og derfor er disse 3 opstemninger ikke medtaget i 1. planperiode. Til gengæld er der medtaget 2 spærringer ved Hesselho Dambrug i henholdsvis Holme Å og vandløbet V6 ved Hesselho nordre dambrug.

Dambrugsspærringerne er indeholdt i Varde Kommunes samlede indsats for fjernelse af spærringer. Højest i forhold til realisering er prioriteret dambrug, der ophører.

Grundvand

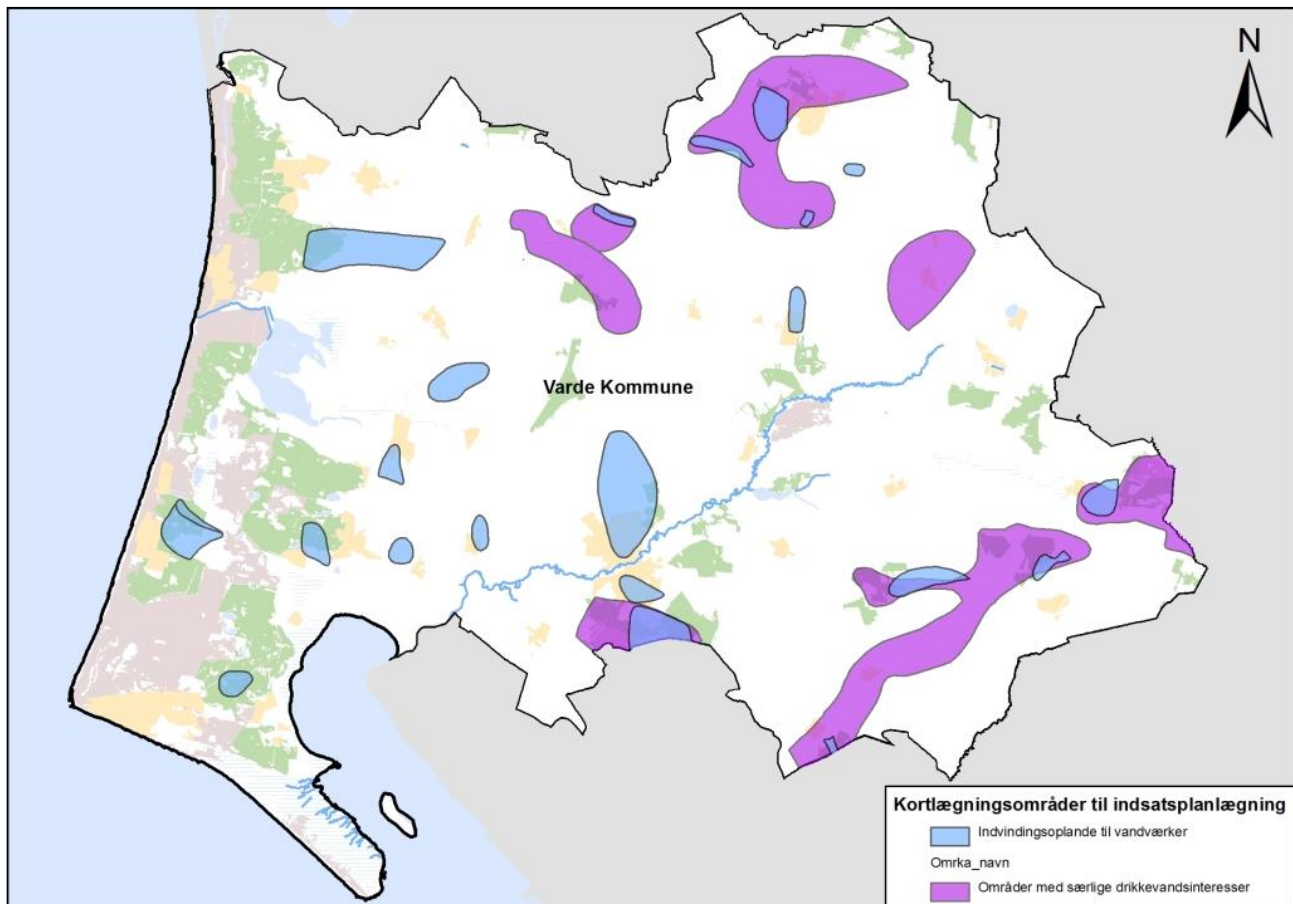
Kvantitative tilstande af grundvandsforekomsterne

Der er i vandplanerne for vandområde 1.8 Ringkøbing Fjord og vandområde 1.10 Vadehavet i forhold til grundvand defineret miljømål for den kvantitative tilstand af grundvandsforekomsterne. I grundvandsforekomsterne må den gennemsnitlige årlige indvinding over en lang periode ikke overstige den langsigtede grundvandsdannelse. Den udnyttede grundvandsressource beregnes som 35 % af grundvandsdannelsen. Som udgangspunkt bør vandindvinding ikke medføre en reduktion af vandløbenes vandføring på over 5 % hhv. 10-25 % af medianminimum, hvor miljømålene for vandløbet er høj økologisk tilstand hhv. god økologisk tilstand.

Kvalitativ tilstand af grundvandsforekomsterne

Til sikring af den kvalitative tilstand af grundvandsforekomsterne og fremtidens drikkevandsinteresser skal kommunen udarbejde indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse i de områder, som er omfattet af den statslige grundvandskortlægning. Grundvandskortlægningen omfatter alle OSD-områder og indvindingsoplande til offentlige vandværker uden for disse. Indsatsplaner beskriver i detaljer, hvad der skal gøres for at sikre gode ressourcer af drikkevand. Vandplanerne er udarbejdet under forudsætning af, at drikkevandet beskyttes under den eksisterende indsatsplanlægning, som er defineret i vandforsyningsloven.

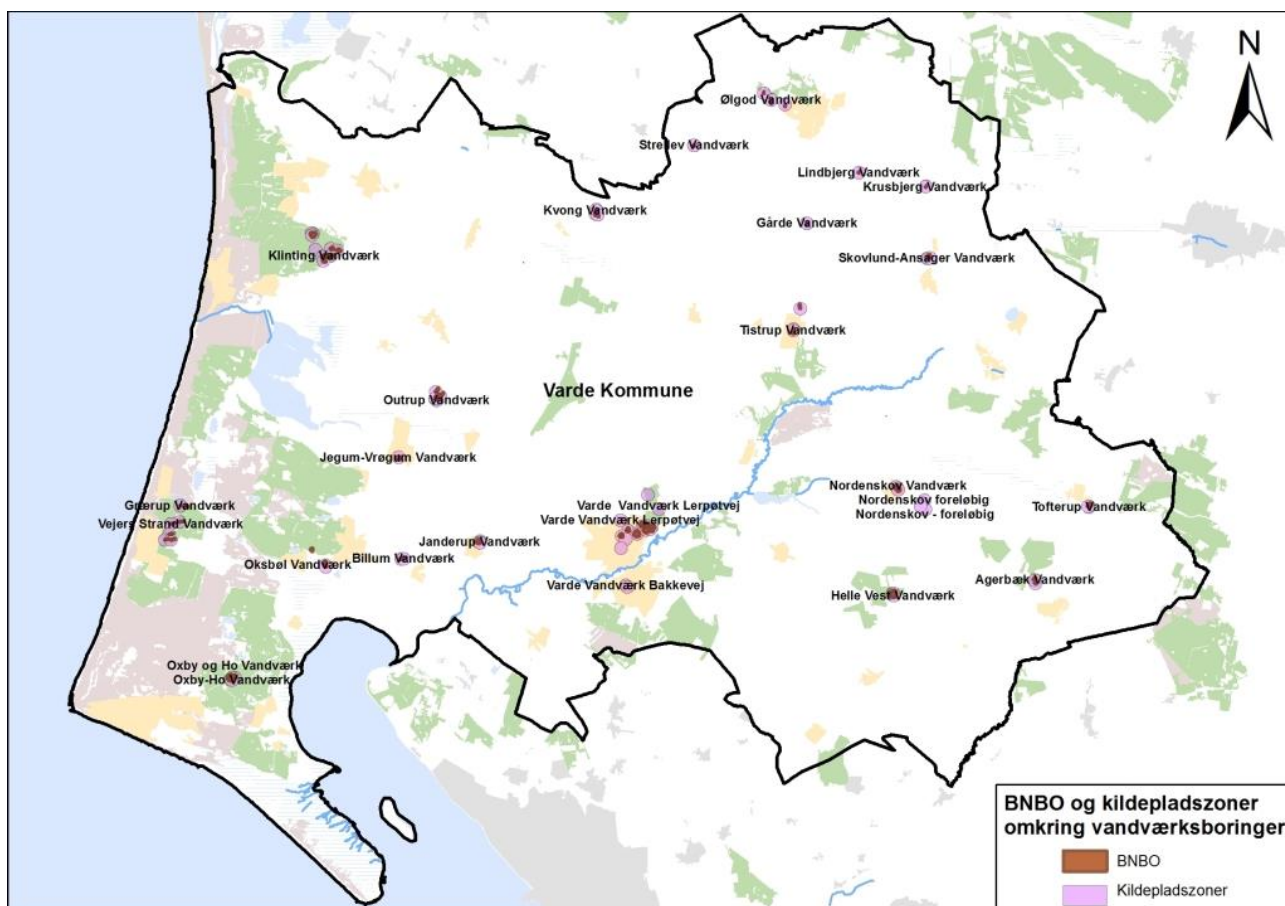
Der er inden udgang 2014 godkendt en indsatsplan i Varde Kommune, indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i OSD Hindsig. Varde Kommune udarbejder for tiden indsatsplaner for kortlægningsområder OSD Forumlund, OSD Kvong, OSD Ølgod, OSD Baldersbæk og OSD Diagonalvej. Naturstyrelsen er i gang med at udfærdige kortlægninger i de resterende områder i Varde Kommune. Kort 10 viser områder i Varde Kommune, hvor der skal udarbejdes indsatsplaner for grundvandsbeskyttelsen.

Kort 10: Områder hvor der udarbejdes indsatsplaner for drikkevandsbeskyttelsen

I forbindelse med udarbejdelsen af indsatsplaner og den generelle beskyttelse af grundvand i Varde Kommune, er der optegnet boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) og kildepladszoner omkring vandværksboringer, hvor der skal ske en særlig høj grad af beskyttelse af grundvandet (se kort 11).

Kort 11: Boringsnære beskyttelseszoner (BNBO) og kildepladszoner

Vandsamarbejder

Varde Kommune samarbejder med vandselskaberne i Varde Kommune og deltager i den årlige generalforsamling blandt andet med en redegørelse for, hvad der er sket i det forløbne år, og hvad der sker i det kommende år. Vandrådet har nedsat en arbejdsgruppe af 3 repræsentanter for vandværkerne og kommunen. Der afholdes møder efter behov.

Øvrige indsatser i kommunen

Handlingsplaner for klimatilpasning

Varde Byråd vedtog i Planstrategi 2012, Varde Kommune, at der i forbindelse med kommuneplanrevisionen skal ske en kortlægning af områder, hvor der er risiko for oversvømmelse. Klimatilpasning er derfor et af de nye emner i kommuneplanen. Varde Kommune vil ved revision af Kommuneplan 2013 fokusere på de mulige konsekvenser af fremtidige havvandsstandsstigning og øget nedbør, mens konsekvenserne af mulige grundvandsstandsstigning vil blive vurderet på et senere tidspunkt.

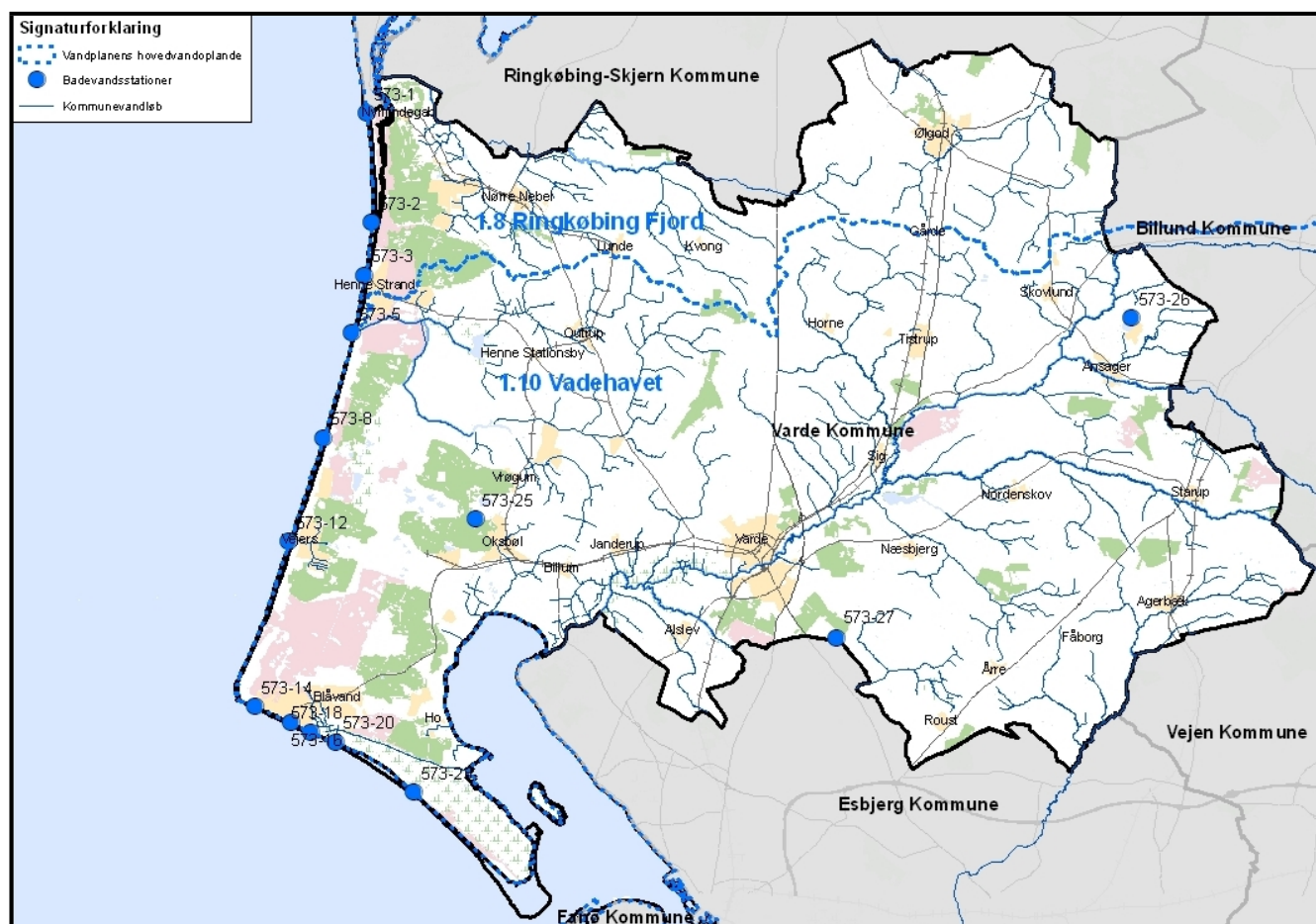
Varde Kommunes vandhandleplan og kortlægningen af områder med risiko for oversvømmelse udgør grundlaget for opstilling af kommuneplanretningslinjer.

Risikostyringsplaner

Varde Kommune er ikke omfattet af lovkravet om at udarbejde risikostyringsplan, da Miljøministeriet ikke har udpeget risikoområder i kommunen.

Badevandsprofiler

Kommunerne har udarbejdet badevandsprofiler, som en del af implementeringen af badevandsdirektivet. Varde Kommune har 14 badesteder fordelt på 11 kystbadestrande og 3 badesøer.

Kort 12: Varde Kommunes 14 badesteder.

Landdistriktsprogrammet

Landdistriktsprogrammet (LDP) er en del af EU's fælles landbrugspolitik. Det er et program, der løber over en periode på syv år. Det netop godkendte Landdistriktsprogram dækker perioden 2014-2020. Landdistriktsprogrammet har til formål at udvikle landdistrikterne blandt andet ved at: forbedre landbrugets konkurrenceevne, styrke indsatsen for at forbedre klimaet, bruge naturens ressourcer bæredygtigt og skabe en balanceret udvikling i landdistrikterne.

Fordelingen af midlerne mellem medlemslandene vil kunne påvirke finansieringen af de nogle af de indsatser, som skal gennemføres ifølge vandplanerne. Der må derfor kunne forventes en vis form for tilpasning i løbet af perioden.

Husdyrgodkendelser

De endeligt vedtagne vandplaner ændrer ikke kommunens administrationsgrundlag for afgørelser efter husdyrgodkendelsesloven. Det vil sige, at vandplanerne *ikke* i sig selv skærper, slækker eller ændrer lovens beskyttelsesniveauer for udvaskning af nitrat eller for tilladt fosforoverskud. Da beskyttelsesniveauerne endvidere er lagt til grund ved fastsættelse af indsatsbehovet i vandplanerne, vil vandplanerne ikke i sig selv kunne lægges til grund for at ændre beskyttelsesniveauerne, herunder heller ikke de kommunale handlingsplaner.

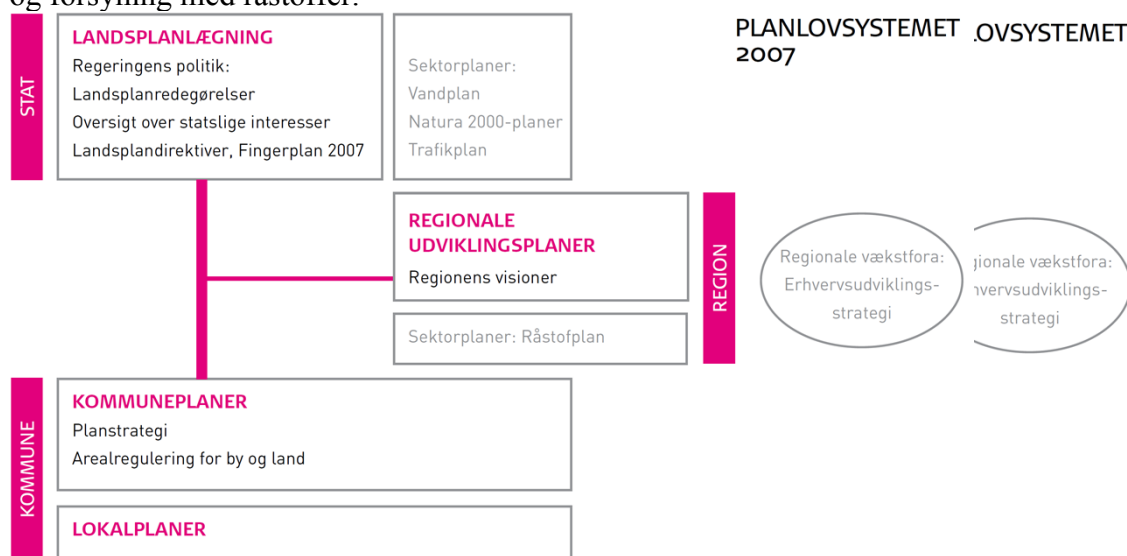
Miljøfremmede stoffer

Der er ikke påtænkt generelle og landsdækkende indsatser i forhold til miljøfremmede stoffer i første planperiode. I første planperiode vil der blive indsamlet viden om emnet.

8. Forholdet til anden relevant planlægning

I det følgende beskrives handleplanens forhold til kommuneplanen, råstofplanen, vandforsyningsplanen, spildevandsplanen, de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplaner.

Efter planlovens § 11, stk. 4, nr. 4 og 6, er følgende sektorplaner bindende for kommuneplanen: Vandplanen, Natura 2000-planer, og handleplaner herfor. Derudover er den kommunale risikostyringsplan samt råstofplanen bindende for kommuneplanens indhold, jf. planlovens § 11, stk. 4, nr. 5 og 7. Det er regionsrådene, der har ansvaret for at udarbejde en regional råstofplan for indvinding af og forsyning med råstoffer.

Figur 2: Plansystemet efter strukturreformen anno 2007 (kilde: Planloven i Praksis)

Kommuneplanen

Kommunerne udarbejder kommuneplaner, der dels indeholder en beskrivelse af kommunens overordnede udvikling, dels tematisk opdeltede retningslinjer for arealanvendelsen samt rammer for lokalplanlægningen. Kommuneplanen kan være med til at sikre, at vand- og naturindsatsen kommer til at ske i samspil med andre interesser i det åbne land. Mens kommuneplanen alene er bindende for kommunen, er lokalplanen bindende for borgernes/grundejernes fremtidige arealanvendelse inden for planens område. Der kan foretages ændringer i kommuneplantemaerne og/eller rammer for lokalplanlægning, som fremmer målene i vandplanerne.

Vandplanerne og Varde Kommunes vandhandleplan kan give anledning til, at det i forbindelse med kommuneplanrevisionen vil blive vurderet om følgende kapitler i kommuneplanen skal tilrettes:

- Kapitel 18: Det åbne land
- Kapitel 21: Lavbundsarealer

- Kapitel 22: Landbrug
- Kapitel 24: Grundvandsbeskyttelse
- Kapitel 26: Vandløb
- Kapitel 27: Søer

Råstofplanen

Regionen har til opgave at gennemføre en kortlægning af råstoffer og etablere den overordnede planlægning for den fremtidige råstofindvinding. Dette sker gennem råstofplanen. Den regionale råstofplan er en sektorplan, som kommunalstyrelsen er bundet af i den kommunale planlægning. Kommuneplanen kan nemlig kun indeholde retningslinjer for råstofområderne, som ikke er i strid med råstofplanlægningen. Regionsrådet skal hvert fjerde år tage stilling til, om der er behov for justeringer eller revision af råstofplanen.

Varde Kommune har ikke medtaget yderligere retningslinjer for råstofindvinding i kommuneplanen men følger alene råstofplanens retningslinjer.

Det er Varde Kommunes vurdering, at eksisterende råstofgrave i kommunen ikke er i strid med Varde Kommunes Vandhandleplan, Vandplan 2010-2015 Vadehavet (Hovedvandopland 1.10) eller Vandplan 2010-2015 Ringkøbing Fjord (Hovedvandopland 1.8).

Vandforsyningsplanen og spildevandsplanen

Spildevandsplaner og vandforsyningsplaner er ikke bindende for borgere og erhverv, men er udtryk for kommunens strategi for en længerevarende periode indenfor vandområdet. Med vandforsyningsplanen udstikker kommunalbestyrelsen rammerne inden for hvilke, den fremtidige vandforsyningsstruktur kan udvikle sig i planperioden.

Vandforsyningsplanen

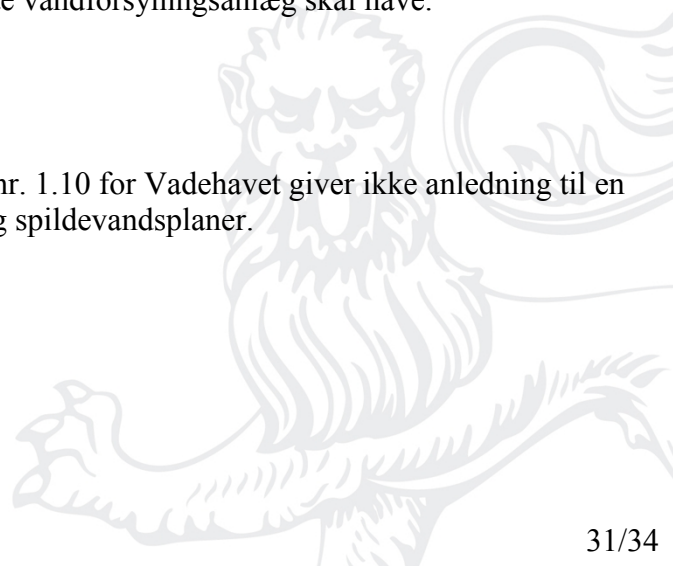
Af vandforsyningslovens § 14 fremgår det, at kommunalbestyrelsen gennem planer tilrettelægger vandforsyningen, dvs. hvilke anlæg forsyningen skal bygge på, og hvilke forsyningsområder de enkelte anlæg skal have. I Varde Kommune er der 23 vandværker og 3 distributionselskaber.

Varde Kommune har udarbejdet vandforsyningsplan i 2014. Formålet med vandforsyningsplanen er at sikre borgerne i kommunen adgang til rent drikkevand i tilstrækkelige mængder. Vandforsyningsplanen skal endvidere sikre, at indvindingen af drikkevand planlægges således, at indvindingen ikke påvirker vandløb, søer og naturområder negativt i områder, hvor plante- og dyrelivet er afhængigt af grundvand. Dette gøres bl.a. ved at beskrive, hvordan vandforsyningen skal tilrettelægges, hvilke anlæg forsyningen skal bygge på, og hvilke forsyningsområder de enkelte vandforsyningsanlæg skal have.

Spildevandsplanen

Vandplan nr. 1.8 for Ringkøbing Fjord og Vandplan nr. 1.10 for Vadehavet giver ikke anledning til en ændring i kommunens eksisterende vandforsynings- og spildevandsplaner.

Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse

Indsatsplaner til beskyttelse af drikkevandsressourcen er en grundlæggende foranstaltning. Det betyder, at vandplanernes indsatsprogram ikke berører kommunernes opgaver i medfør af vandforsyningsloven mht. at udarbejde indsatsplaner til sikring af drikkevandsinteresser.

Kommunalbestyrelsen skal for de områder i vandplanen, som er udpeget som indsatsområder, vedtage en indsatsplan, jf. § 13 og 13 a i vandforsyningsloven, og § 2 i bekendtgørelse nr. 1430/2006 om indsatsplaner. Det omfatter alle områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for OSD. Kommunalbestyrelsen skal følge den prioritering, som er fastlagt i statens kortlægning, og indsatsplanerne skal udarbejdes på baggrund af en nærmere kortlægning af arealanvendelse, forureningstrusler og naturlig beskyttelse af de pågældende vandressourcer.

En indsatsplan for grundvandsbeskyttelse fastlægger således det nødvendige indsatsbehov for at beskytte såvel den nuværende som den fremtidige vandindvinding og ikke nødvendigvis hvilket virkemiddel, der skal benyttes i det enkelte tilfælde. Kommunen kan dog pege på f.eks. skovrejsning som et middel, hvis kommunen anser dette for den eneste/bedste løsning. Hvis kommunen ønsker etablering af skovrejsning som virkemiddel til grundvandsbeskyttelse, skal rollefordelingen mellem kommune, vandselskab og evt. tredjepart afklares i en skriftlig aftale.

Relation til Natura 2000-handleplan

Der er i mindre omfang behov for at koordinere vandhandleplanerne med Natura 2000-handleplanerne. Dette fremgår af ”Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsens vandhandleplaner” ([BEK nr 1219 af 15/12/2011](#)). Af afsnittet ”Forholdet til de kommunale Natura 2000-handleplaner” fremgår:

”§ 6. Den kommunale vandhandleplan skal koordinere indsatsen med de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplaner med indsatsen for vådområder omfattet af den statslige vandplan for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, der er direkte afhængig af et vandøkosystem.”

Det lovhjemlede krav til *koordinering* med Natura 2000-handleplaner vedrører således alene snitfladen ml. Natura 2000-handleplanernes vandafhængige naturtyper og de statslige vandplaners indsats for vådområder.

Af ”Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner” ([BEK nr 1117 af 25/11/2011](#)) fremgår af afsnittet ”Forholdet til de kommunale vandhandleplaner”:

”§ 7. De kommunale Natura 2000-handleplaner skal i samspil med de kommunale handleplaner til udmøntning af den statslige vandplan realisere Natura 2000-planen, for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, der er direkte afhængige af et vandøkosystem.

Stk. 2. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen og skal ikke indgå i de kommunale Natura 2000-handleplaner.”

Det er et lovhjemlet krav til *samspil* ml. Natura 2000-handleplaner og den kommunale vandhandleplan mhp. at realisere Natura 2000-planen – hvad angår vandbehov for de naturtyper, der er direkte afhængige af et vandøkosystem.

Vandplan 1.10 Vadehavet og 1.8 Ringkøbing Fjord giver Varde Kommune anledning til at koordinere indsatsen med de kommunale Natura 2000-handleplaner og Natura 2000-skovhandleplaner på følgende områder:

H239 Alslev Ådal

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet omfatter blandt andet de våde naturtyper våd hede, tidvis våd eng, hængesæk, kildevæld og rigkær. Arterne på udpegningsgrundlaget omfatter blandt andet snæbel og laks. I første planperiode skal naturtyperne sikres en hensigtsmæssig hydrologi, mens der for arterne skal sikres fri passage i vandløbene, så der sikres store egnede levesteder.

Indsatsen i vandplanerne omfatter fjernelse af spærringen i Alslev Å.

Fjernelse af spærringen vil have stor betydning for den fri passage for snæbel og laks i vandløbet. Da fjernelse af spærringen er med til at opfylde Natura2000-handleplanens indsatsprogram, forslår Natur og Park at fjernelse af spærringen prioriteres højt og sker tidligt i perioden.

Alle de vandløbsnære habitatområder har på nuværende tidspunkt en hensigtsmæssig hydrologi. Dele af arealerne er så fugtige, at det ikke er muligt at opretholde en pleje på dem. Dette skyldes måske delvist, at der har været opstuvet vand i forbindelse med spærringen af vandløbet. Derfor kan der muligvis ske en sænkning af vandstanden på arealerne, når spærringen fjernes.

Derfor er der ingen umiddelbare forbehold i forhold til gennemførelsen af Natura2000-handleplanerne. De eventuelle effekter af de enkelte projekter vil dog skulle konsekvensvurderes ud fra en konkret vurdering for projektet.

88 – Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde

I vandplanen er det angivet, at der skal fjernes spærringer ved Lunderup Bæk. Her er der ikke kortlagt habitatnatur i nærheden.

Derfor er der ingen forbehold i forhold til gennemførelsen af Natura2000-handleplanerne.

84 – Kallesmærsk Hede, Grærup Langsø, Filsø og Kærgård Plantage

Der skal ske en vandløbsrestaurering i kanalen syd for Søndre Landkanal. Der er kun kortlagt en klithede i forbindelse med kanalen. I forbindelsen med vandløbsrestaureringen skal der derfor foretages en nærmere konsekvensvurdering af evt. påvirkning af klitheden. En stor vandstandshævning vil kunne være et problem for at opretholde bevaringsmålsætningen for naturtypen.

Generelt i forbindelse med § 3 områder

Hvis der i forbindelse med indsatsen i vandløbene sker en tilstandsændring af de vandløbsnære arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, kræver det en dispensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser. Det gælder både hvis der er tale om en hævnning eller en sænkning af vandstanden på arealerne. Det kræver en dispensation, at genåbne rørlagte vandløb igennem § 3 beskyttede arealer. Det kræver også en dispensation, hvis udførelsen af arbejdet medfører en tilstandsændring af § 3 arealer.

I forbindelse med anlægsarbejde skal der sikres, at det pågældende ikke er i konflikt med andre af Natur og Parks lovområder (konfliktsøgning på naturområdet).

Konflikt og synergi mellem Vand- og Naturplaner

I forbindelse med gennemførelsen af Vand- og Naturplanerne er der både modstridende interesser samt synergieffekter.

I forbindelse med naturplanerne er der en række våde naturtyper, der skal sikres en mere hensigtsmæssig hydrologi. Hvis disse arealer ligger i forbindelse med vandløb, der er omfattet af vandplanerne, kan indsatsen i forbindelse med vandplanerne være med til at løfte forpligtigelserne i naturplanerne.

Andre steder kan indsatsen i vandplanerne hæve vandstanden i områder, hvor det er uhensigtsmæssigt, og dermed er i konflikt med naturplanerne.

Generelt må indsatsen i vandplanen ikke forringe tilstanden af arealer, der er udpeget som habitatnatur.

